

Ruben Willaert
restauratie & archeologie
decoratie

GEEFT HET VERLEDEN EEN TOEKOMST

Hille Politiekantoor (Wingene, West-Vlaanderen)

Projectcode: 2020D192
April – november 2020

ARCHEOLOGIENOTA
BUREAUONDERZOEK (FASE 0)
DEEL 1: RESULTATEN VAN HET BUREAUONDERZOEK

Colofon

Ruben Willaert nv
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteurs: Julie Deryckere

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /
De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:
Ruben Willaert, OE/ERK/Archeoloog/2015/00069

© Ruben Willaert nv, Sint-Michiels-Brugge, 2020

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert nv.

Ruben Willaert nv aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

1	Resultaten van het bureauonderzoek.....	7
1.1	Administratieve gegevens.....	7
1.2	Onderzoeksopdracht.....	9
1.2.1	Doelstelling.....	9
1.2.2	Onderzoeksvragen	9
1.2.3	Juridische context	9
1.2.4	Randvoorwaarden	9
1.2.5	Archeologische voorkennis van het terrein	10
1.3	Werkwijze en strategie	11
1.3.1	Methode	11
1.3.2	Fysisch geografische situatie	11
1.3.3	Historische context en bekende archeologie.....	11
1.3.4	Archeologische indicatoren	11
1.3.5	Verstoringshistoriek.....	12
1.3.6	Introductie tot het projectgebied.....	13
1.3.6.1	Ruimtelijke situering.....	13
1.3.6.2	Geplande werken.....	14
1.4	Assessmentrapport.....	20
1.4.1	Fysisch geografische en geologische situatie	20
1.4.1.1	Landschappelijke situering	21
1.4.1.2	Tertiaire lithostratigrafie	25
1.4.1.3	Quartaire lithostratigrafie	26
1.4.1.4	Bodemvormingsprocessen	27
1.4.2	Historische en archeologische voorkennis.....	28
1.4.2.1	Historische context en bekende archeologische vindplaatsen	28
1.4.2.2	Overzicht van de gekende archeologische waarden	30
1.4.2.3	Archeologische indicatoren en cartografische bronnen	34
1.4.2.4	Huidige gebruik en verstoringen.....	38
1.5	Synthese	41
2	Bibliografie.....	43

FIGURENLIJST

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van de kadastrumnummers(Bron: Geopunt).....	8
Figuur 2: Projectgebied weergegeven op de topografische kaart van België (Bron: Geopunt). 8	
Figuur 3: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2019 (Bron: Geopunt).....	13
Figuur 4: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2019 (Bron: Geopunt).....	14
Figuur 5: Projectgebied met aanduiding van de te verwijderen en te behouden elementen weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2019 (Bron: Geopunt).	16
Figuur 6: Projectgebied met aanduiding van de geplande werken, weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2019 (Bron: Geopunt, opdrachtgever).....	16
Figuur 7: Inplantingsplan (Bron: Opdrachtgever)	17
Figuur 8: Grondplan politiekantoor (Bron: Opdrachtgever).....	17
Figuur 9: Terreindoorsnede (Bron: Opdrachtgever).....	18
Figuur 10: Synthese geplande werken weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2019 (Bron: Geopunt).	19
Figuur 11: Projectgebied weergegeven op de Traditionele Landschappenkaart (Bron: Geopunt).	22
Figuur 12: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (Bron: Geopunt).	23
Figuur 13: Projectgebied weergegeven op het DHMV met aanduiding van de waterlopen (Bron: Geopunt).	23
Figuur 14: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (Bron: Geopunt).	24
Figuur 15: Hoogteverloop, W-O (Bron: Geopunt).	24
Figuur 16: Projectgebied weergegeven op de Tertiair Geologische Kaart (Bron: Geopunt). ..	25
Figuur 17: Projectgebied weergegeven op de Quartair Geologische Kaart (Bron: Geopunt). ..	26
Figuur 18: Projectgebied weergegeven op de Bodemkaart (Bron: Geopunt).....	27
Figuur 19: Projectgebied weergegeven op het DHMV met aanduiding van de CAI (Bron: Geopunt).	30
Figuur 20: Projectgebied weergegeven op de Ferrariskaart, 1771-1777 (Bron: Geopunt).....	35
Figuur 21: Projectgebied weergegeven op de Atlas der Buurtwegen, ca 1840 (Bron: Geopunt).	35

Figuur 22: Projectgebied weergegeven op de Popp-kaart, 1842-1879 (Bron: Geopunt).	36
Figuur 23: Projectgebied weergegeven op de Topografische kaart van Vandermaelen, 1846-1854 (Bron: Geopunt).....	36
Figuur 24: Projectgebied weergegeven op de stafkaart van Wingene uit 1941 (Bron: Cartesius, RAB).....	37
Figuur 25: Projectgebied weergegeven op de Topografische kaart van Wingene en Tielt, 1966-1968 (Bron: Cartesius, NGI).	37
Figuur 26: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1971 (Bron: Geopunt).....	38
Figuur 27: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1979-1990 (Bron: Geopunt).....	39
Figuur 28: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2000-2003 (Bron: Geopunt).....	39
Figuur 29: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2008-2011 (Bron: Geopunt).....	40
Figuur 30: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2019 (Bron: Geopunt).....	40

TABELLENLIJST

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.....7

Tabel 2: Overzicht van de aardwetenschappelijke gegevens.....20

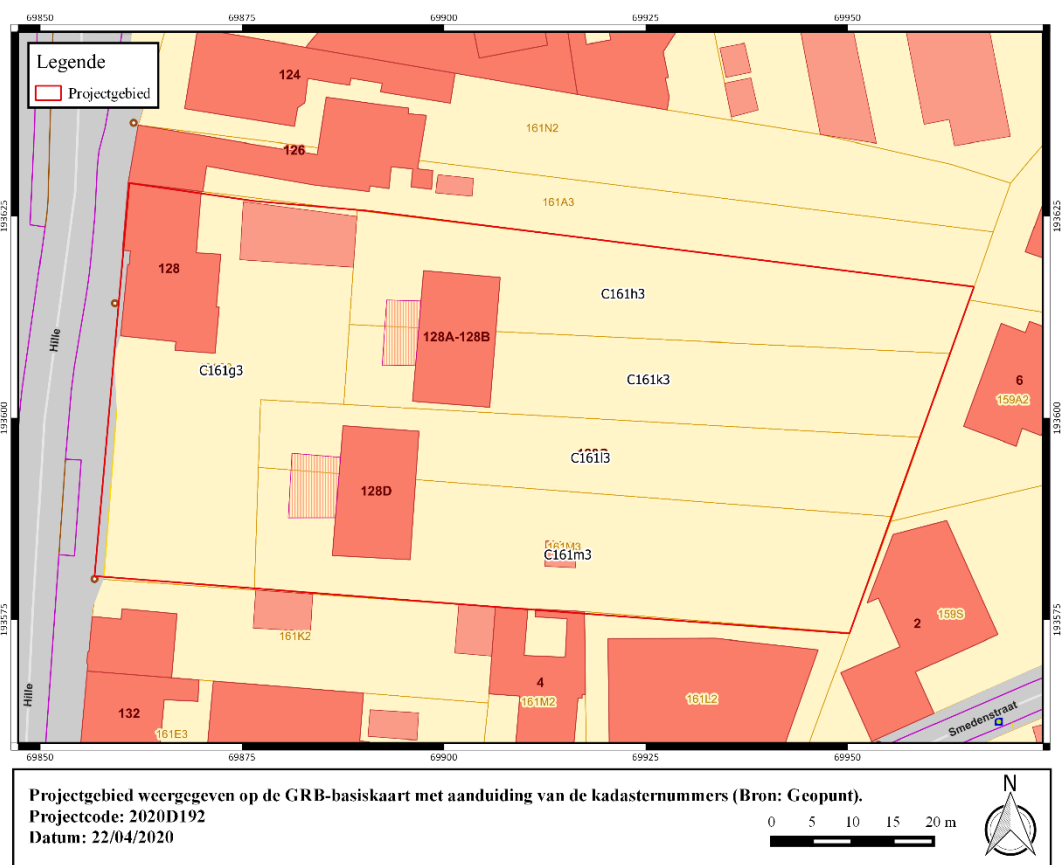
1 Resultaten van het bureauonderzoek

1.1 Administratieve gegevens

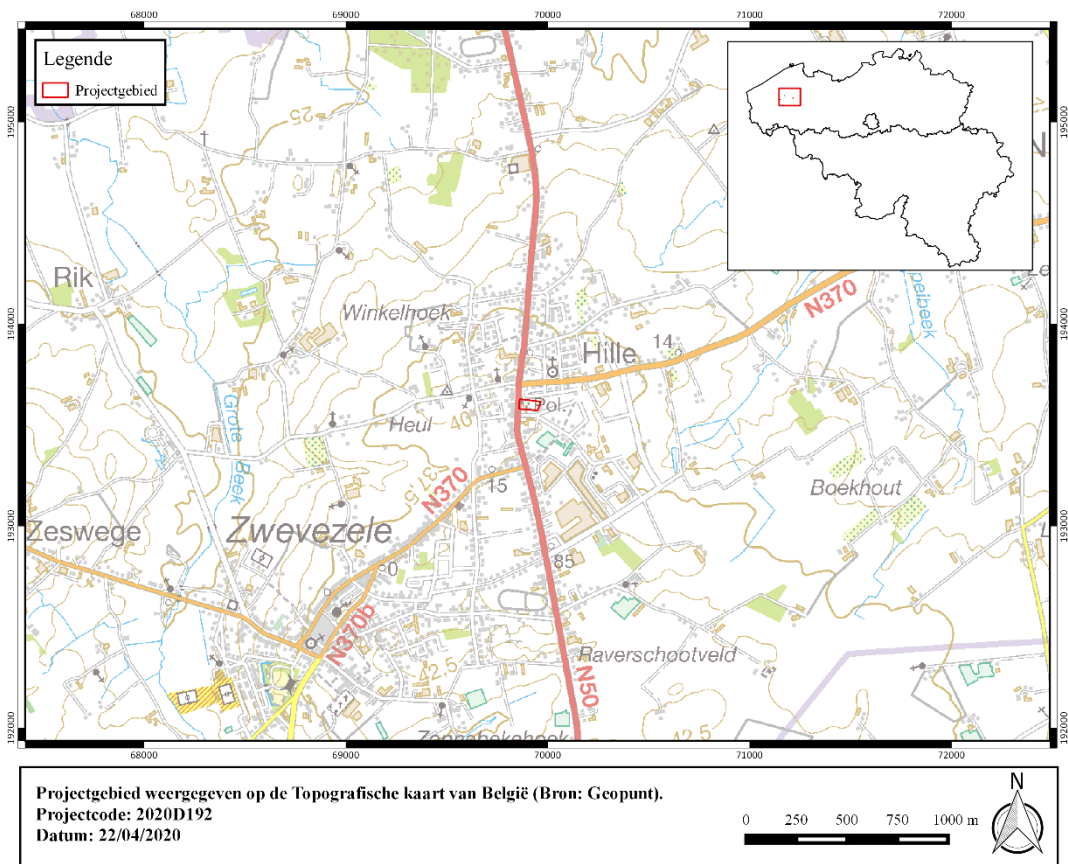
Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	West-Vlaanderen
	Gemeente	Wingene
	Deelgemeente	Zwevezele
	Postcode	8750
	Adres	Hille 8750 Zwevezele
	Toponiem	Hille Politiekantoor
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	$X_{\min} = 69855$ $Y_{\min} = 193564$ $X_{\max} = 69967$ $Y_{\max} = 193641$
b) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Wingene, Afdeling 2, Sectie C, nr's: 161g3, 161h3, 161k3, 161l3, 161m3 Figuur 1	
c) Een topografische kaart van het onderzochte gebied waarvan de schaal afgestemd is op de grootte van het projectgebied	Figuur 2	
d) Alle betrokken actoren en specialisten	Julie Deryckere (archeoloog)	
e) Personen buiten het project die geraadpleegd of betrokken werden voor algemene wetenschappelijke advisering	/	

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van de kadastrumnummers(Bron: Geopunt).

Figuur 2: Projectgebied weergegeven op de topografische kaart van België (Bron: Geopunt).

1.2 Onderzoeksopdracht

1.2.1 Doelstelling

Het archeologisch vooronderzoek betracht altijd eerst door raadpleging van gekende en ontsloten informatiebronnen tijdens een bureauonderzoek eventueel aanwezig archeologisch erfgoed binnen het onderzoeksgebied te inventariseren, waarderen en veiligstellen.

1.2.2 Onderzoeksvragen

Voor het bureauonderzoek zijn volgende onderzoeksvragen te formuleren:

- Hoe is de aardkundige opbouw van het onderzoeksgebied?
- Welke processen van bodemvorming zijn bekend?
- Welke geomorfologische processen zijn te bekend?
- Welke aardkundige eenheden zijn archeologisch relevant en wat is hun diepteligging?
- Zijn er archeologische resten bekend binnen de grenzen van het plangebied?
- Welke is de aard en ouderdom van bekende archeologische resten?
- Welke is de conserveringsgraad en gaafheid van bekende archeologische resten?
- Wat is de invloed van de toekomstige inrichting op eventueel aanwezige archeologische resten?

1.2.3 Juridische context

Het onderzoeksterrein situeert zich volgens het gewestplan in een zone bestemd als woongebied. Het onderzoeksterrein situeert zich noch binnen een vastgestelde archeologische zone, noch binnen een archeologische site, noch binnen een zone waar geen archeologie te verwachten valt. Deze archeologienota wordt opgemaakt naar aanleiding van een geplande stedenbouwkundige vergunningsaanvraag waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 1000 m² of meer beslaat en de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 3000 m² of meer bedraagt.

De oppervlakte van het plangebied in kwestie bedraagt 4619 m²; vandaar is men verplicht een bekrachtigde archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag.

1.2.4 Randvoorwaarden

Voor het bureauonderzoek worden enkel toegankelijke en beschikbare bronnen gebruikt.

Een archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem is momenteel onmogelijk voorafgaand aan het aanvragen van de stedenbouwkundige vergunning. Een gedeelte van het terrein is op heden nog bebouwd en verhard. Deze verharde structuren dienen eerst verwijderd te worden conform de sloopvoorwaarden opgenomen in het Programma van Maatregelen.

Daarom wordt geopteerd voor de uitzonderingsprocedure waarbij een nota wordt aangeleverd op basis van een bureauonderzoek. In dit bureauonderzoek wordt nagegaan of er op het projectgebied een uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem noodzakelijk is en of (gedeeltelijke) vrijgave mogelijk is.

1.2.5 Archeologische voorkennis van het terrein

Binnen de grenzen van projectgebied aan de Hille te Zwevezele werd in het verleden geen archeologisch onderzoek uitgevoerd.

In de omgeving zijn wel enkele archeologische vindplaatsen gekend (cfr. infra).

1.3 Werkwijze en strategie

1.3.1 Methode

In de praktijk resulteert het bureauonderzoek in een inschatting van het archeologisch potentieel van een onderzoeksgebied. Het archeologisch potentieel drukt een verwachting uit ten aanzien van voorkomen, aard, gaafheid en conservering van de archeologische resten in de ondergrond van de planlocatie. Het archeologisch potentieel is gebaseerd op vier variabelen: fysisch-geografische situatie, bekende archeologische vindplaatsen, archeologische indicatoren en verstoringshistoriek.

Pas na de vaststelling van het archeologisch potentieel kunnen onderbouwde inschattingen worden gemaakt over de planeffecten op eventueel archeologisch erfgoed.

1.3.2 Fysisch geografische situatie

Geologische, geomorfologische en bodemkundige data informeren over de genese van het landschap in het plangebied, de bodemopbouw en de ligging en de stratigrafische positie van sedimenten waarin archeologische fenomenen kunnen voorkomen. Een aantal (prehistorische) vindplaatstypen kunnen bovendien uitgesproken gekoppeld worden aan specifiek aanwijsbare landschapsvormen.

De aardkundige data laten ook toe om een verwachting te formuleren ten aanzien van de verschijningsvorm, d.i. de conserveringsgraad en gaafheid van het archeologische erfgoed.

Volgende informatiebronnen werden geconsulteerd t.b.v. een eerste aardkundige analyse:

- Tertiair en Quartair geologische kaart van Vlaanderen
- Toelichting bij de Quartair geologische kaart van Vlaanderen
- Bodemkaart van Vlaanderen
- Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen
- Hydrografische kaart van Vlaanderen
- Bodemerosie kaart

1.3.3 Historische context en bekende archeologie

Beschikbare historische en toponymische kennis over woonplaatsen (buurtschap, gehucht, dorp, stad) in en nabij het onderzoeksgebied kan een zinvol kader bieden om de betekenis van bekende archeologische vindplaatsen te evalueren.

Om een overzicht te krijgen van de bekende archeologische vindplaatsen binnen het onderzoeksgebied werd de Centrale Archeologische Inventaris van Agentschap Onroerend Erfgoed¹ geraadpleegd en is lokaal geïnformeerd naar recent onderzoek.

1.3.4 Archeologische indicatoren

Archeologische indicatoren omvatten diverse datacategorieën zoals resultaten van non-intrusieve archeologische prospectietechnieken (bijvoorbeeld vondstmeldingen van metaaldetectie), toevallige vondsten bij niet-archeologische graafwerken, maar vooral ook historisch-cartografische, iconografische data en fotocollecties. Ze vormen fysiek aanwijsbare

¹ <https://cai.onroerenderfgoed.be/>

fenomenen die een aanwijzing kunnen zijn voor de aanwezigheid, ter plaatse of in de nabijheid, van archeologische sites.

Archeologische indicatoren zijn gezocht in de Centrale Archeologische Inventaris van het Agentschap Onroerend Erfgoed en in ontsloten cartografische bronnen.

1.3.5 Verstoringshistoriek

De verstoringsgraad van het onderzoeksgebied bepaalt in belangrijke mate de te verwachten gaafheid en bewaringsgraad van eventueel aanwezig archeologische bodemarchief. Om een correcte inschatting van de verstoring van de bodem te kunnen maken kunnen allerhande bronnen van pas komen. Zo kan mondelinge informatie van vroegere gebruikers of bewoners, beschikbare plannen van (verdwenen) constructies, verslagen van bodemonderzoeken en saneringen of informatie over delfstoffenwinning relevante informatie bieden.

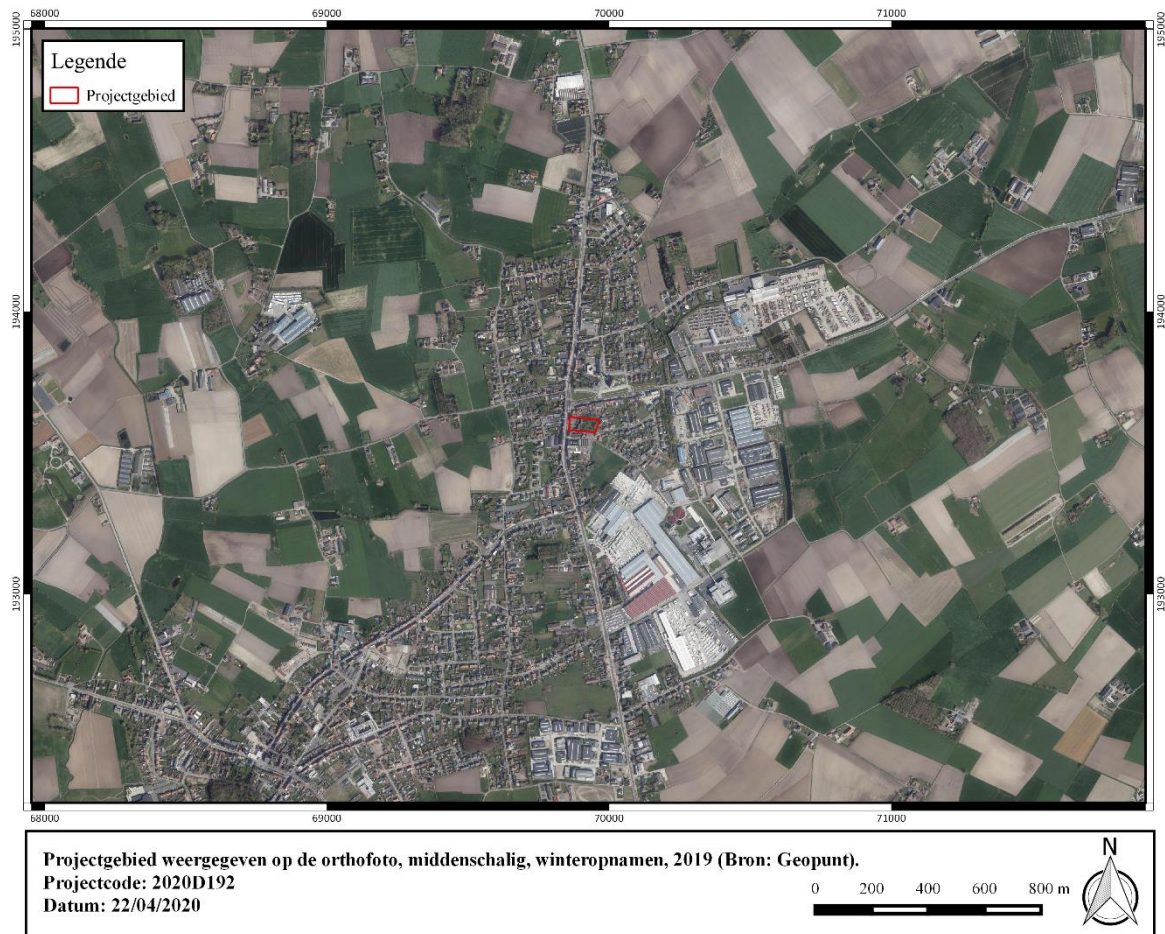
Aanvullende informatie over recent historisch landgebruik is afkomstig van geraadpleegde luchtopnames vanaf 1971.²

² <http://www.geopunt.be/>

1.3.6 Introductie tot het projectgebied

1.3.6.1 Ruimtelijke situering

Het plangebied is gelegen te Zwevezele, deelgemeente van Wingene, in de provincie West-Vlaanderen. Het terrein bevindt zich in het gehucht Hille, dat gelegen is langs de as van de N50 tussen Brugge en Kortrijk. Het is te situeren tussen het centrum van Zwevezele en dat van Wingene. De afstanden tot de centra bedragen respectievelijk ca. 1,65 en 3,8 km. Het projectgebied bevindt zich ca. 350 m ten westen van de industriezone in woongebied. Het grenst in het westen aan de N50, hier Hille genaamd.

Figuur 3: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2019 (Bron: Geopunt).

1.3.6.2 Geplande werken

1.3.6.2.1 Bestaande toestand

De totale oppervlakte van het plangebied bedraagt 4619 m². De aanwezige bebouwing bestaat uit een politiekantoor langs de straatzijde, een garage en 4 woningen met halfopen bebouwing. De totale oppervlakte van het bebouwde terrein bedraagt op heden ca. 566 m². Tussen de verschillende gebouwen is een oprit met parking gelegen met een oppervlakte van ca. 760,5 m². Het overige gedeelte van het projectgebied bestaat uit groenaanleg, met name beplanting rondom de parking en vier tuinen gelegen ten oosten van de woningen. Binnen het terrein bevinden zich verschillende bomen. Dertien van deze bomen zullen behouden blijven.

Figuur 4: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2019 (Bron: Geopunt).

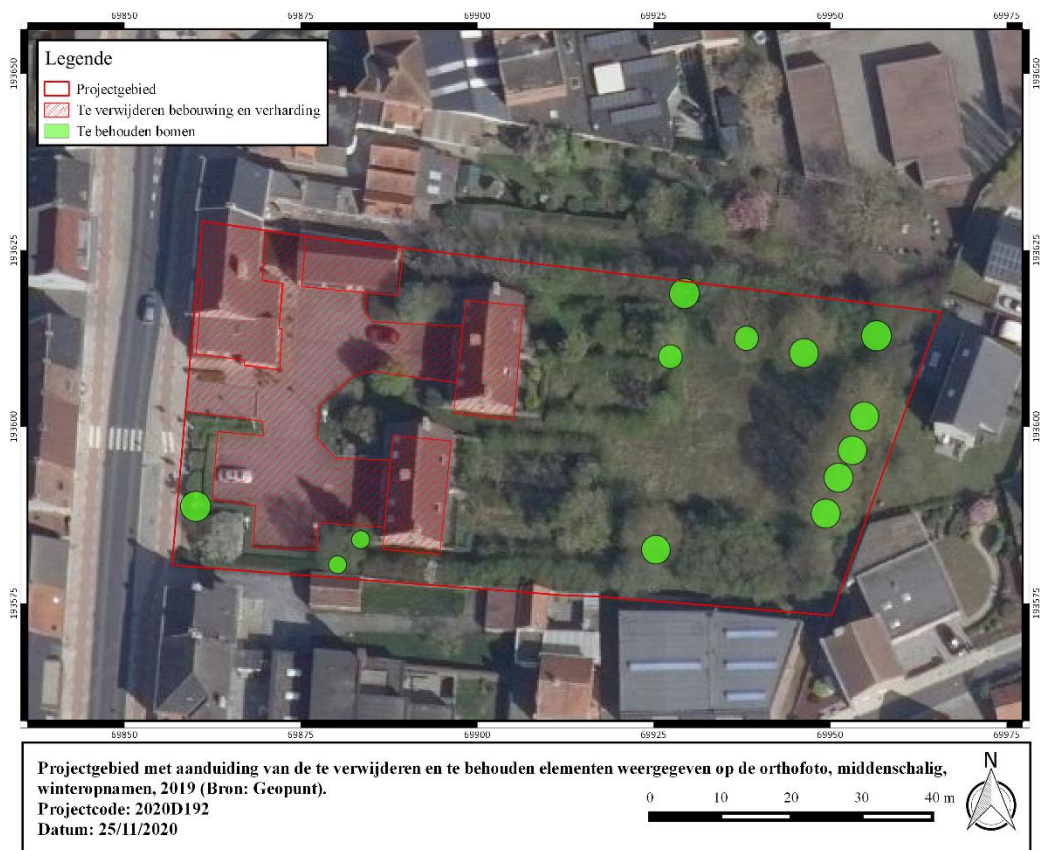
1.3.6.2.2 Ontworpen toestand

De opdrachtgever plant de realisatie van een nieuw politiekantoor met parkeergelegenheid omgeven door groenaanleg. Om deze nieuwe voorzieningen te realiseren, zal de bestaande bebouwing gesloopt worden en wordt de aanwezige verharding verwijderd. Een gedeelte van de bomen binnen de groenzone blijft behouden. De geplande inrichting van het terrein bestaat uit een politiekantoor centraal binnen het projectgebied dat is opgebouwd uit burelen rondom een open binnenruimte. Naast kantoorruimtes zijn hier eveneens verschillende technische ruimtes aanwezig met langs de oostelijke zijde twee garages. Op het oostelijke gedeelte zal tevens een verdieping toegevoegd worden. Het gebouw zal een oppervlakte beslaan van ca. 992 m². Ten oosten van het gebouw komt een bijgebouw, met name een overdekte parkeerplaats voor 5 politievoertuigen met daarnaast een overdekte fietsenstalling. Dit kleinere gebouw zal een oppervlakte bezitten van ca. 169 m². Het hoofdgebouw zal gefundeerd worden door middel van paalfunderingen met een balkenraster. Het bijgebouw zal naar alle waarschijnlijkheid op dezelfde wijze of met behulp van micropalen gefundeerd worden. Een andere mogelijkheid is het plaatsen van zolen die tot op eenzelfde diepte zullen reiken als de funderingsbalken van het hoofdgebouw. Naast de paalfunderingen die reiken tot op een diepte van maximaal 15m –mv dient voor de bebouwde zone rekening gehouden te worden met een bodemingreep van maximaal 1,5m -mv.

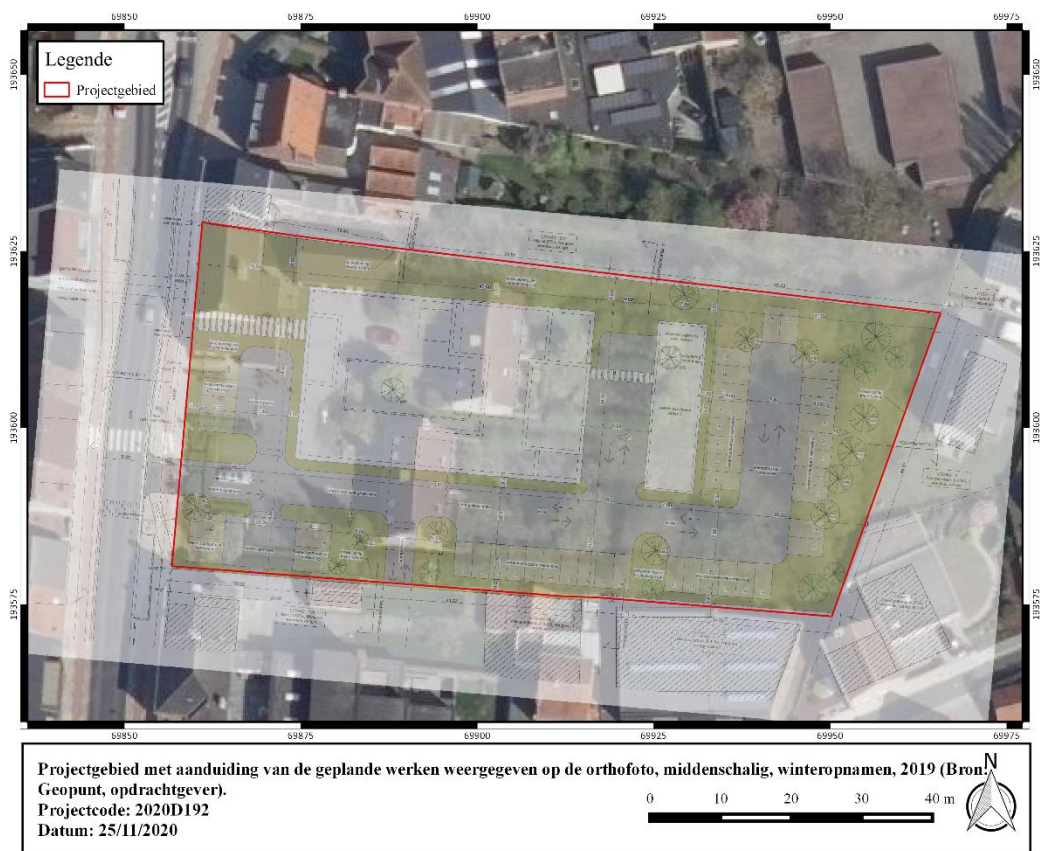
Het terrein zal over een inrit langs de westelijke en zuidelijke zijde beschikken die uitgaat op een reeks parkeerplaatsen ten oosten, zuiden en westen van het gebouw. De totale verharde zone zal een oppervlakte beslaan van ca. 1738 m². Het geheel wordt omgeven door groenaanleg die het overige gedeelte van het projectgebied inneemt. Binnen deze groenzone bevinden zich 13 reeds bestaande bomen die zullen worden aangevuld met enkele nieuw aan te planten exemplaren. Voor de groenaanleg en verharding dient rekening gehouden te worden met een maximale bodemingreep van 1 m -mv.

Binnen de groenzone zullen verschillende infiltratiezones voor regenwater aangelegd worden op ca. 30 cm –mv. Deze bodemingreep valt binnen de eerder aangenomen maximale bodemingreep van 1 m –mv voor de omgevingsaanleg. Tot slot zullen 2 regenwaterputten van telkens 20000 l geplaatst worden langs de noordelijke zijde van de verharding die zich tussen het hoofdgebouw en bijgebouw bevindt. Hiervoor dient rekening gehouden te worden met een bodemingreep van 3,5m –mv.

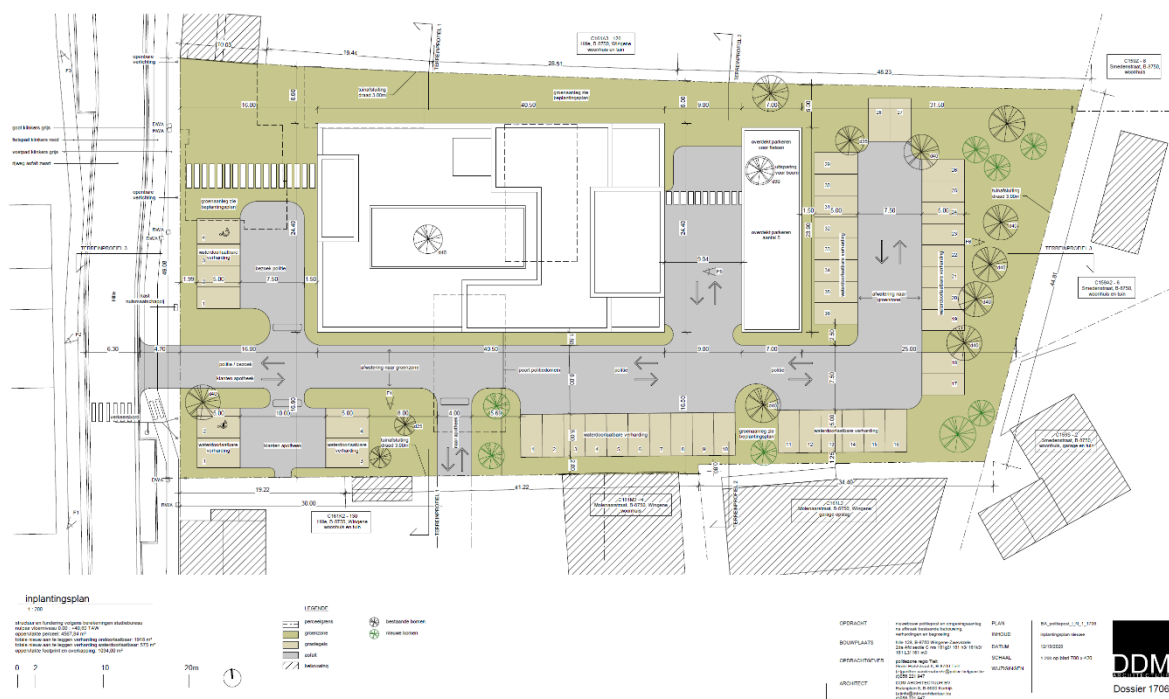

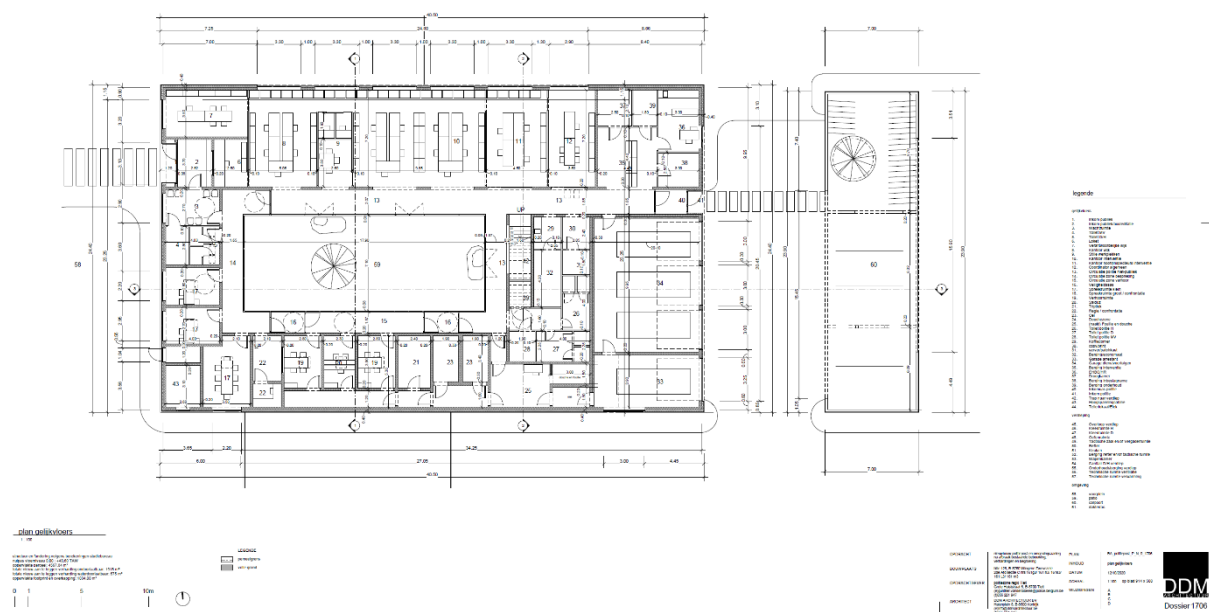
Figuur 5: Projectgebied met aanduiding van de te verwijderen en te behouden elementen weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2019 (Bron: Geopunt).

Figuur 6: Projectgebied met aanduiding van de geplande werken, weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2019 (Bron: Geopunt, opdrachtgever).

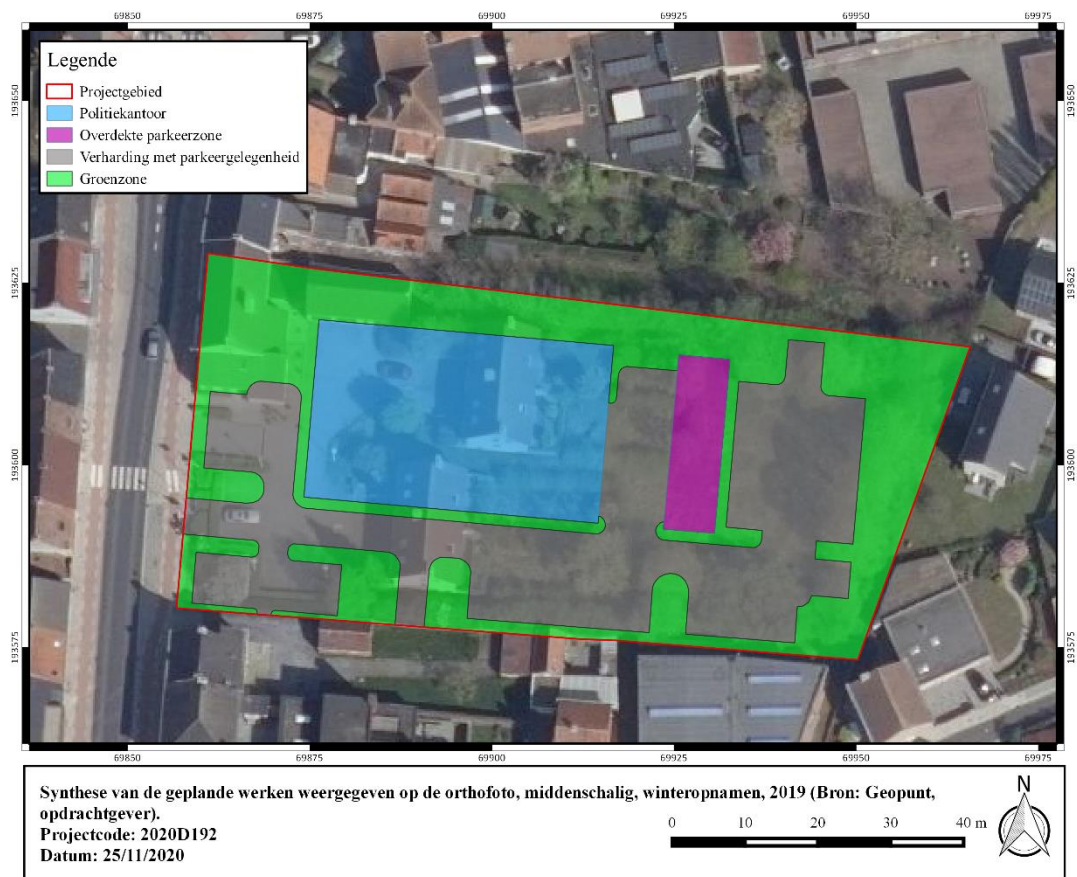
Figuur 7: Inplantingsplan (Bron: Opdrachtgever)

Figuur 8: Grondplan politiekantoor (Bron: Opdrachtgever)

Figuur 10: Synthese geplande werken weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2019 (Bron: Geopunt).

1.4 Assessmentrapport

Het assessmentrapport omvat alle relevante gegevens die over het projectgebied verzameld kunnen worden uit toegankelijke literatuur en kaartmateriaal, die bijdragen tot het gefundeerd inschatten van het archeologisch potentieel van het plangebied. Om dit laatste te bereiken worden de verzamelde gegevens met elkaar vergeleken, geconfronteerd en samengelegd. Dit rapport heeft als doel het plangebied binnen zijn archeologisch en landschappelijk kader te plaatsen, rekening houdend met de geplande bodemingrepen. De studie maakt gebruik van verschillende datasets, waarbij het uitgangspunt steeds het ontwerpplan van de toekomstige bodemingrepen is. Dit ontwerpplan wordt telkens geprojecteerd op de geologische, bodemkundige en historische kaarten. Alle kaartmateriaal werd vervaardigd met behulp van QGIS, een geografisch informatiesysteem.

Op basis van deze assessment van het projectgebied kan een gegronde argumentatie opgesteld worden over de noodzaak en het nut van al dan niet verder te nemen archeologische maatregelen, die uiteengezet worden in deel 2: het programma van maatregelen.

1.4.1 Fysisch geografische en geologische situatie

Tabel 2: Overzicht van de aardwetenschappelijke gegevens.

Bron	Informatie
Landschappelijke situering	Zandstreek buiten de Vlaamse Vallei
Tertiair	Lid van Pittem (Formatie van Gentbrugge)
Quartair	Type 1
Bodemtypes	OB
Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen	39.8 m naar 40.8m TAW
Hydrografie	Bekken van de Brugse Polders met deelbekken van de Rivierbeek

1.4.1.1 Landschappelijke situering

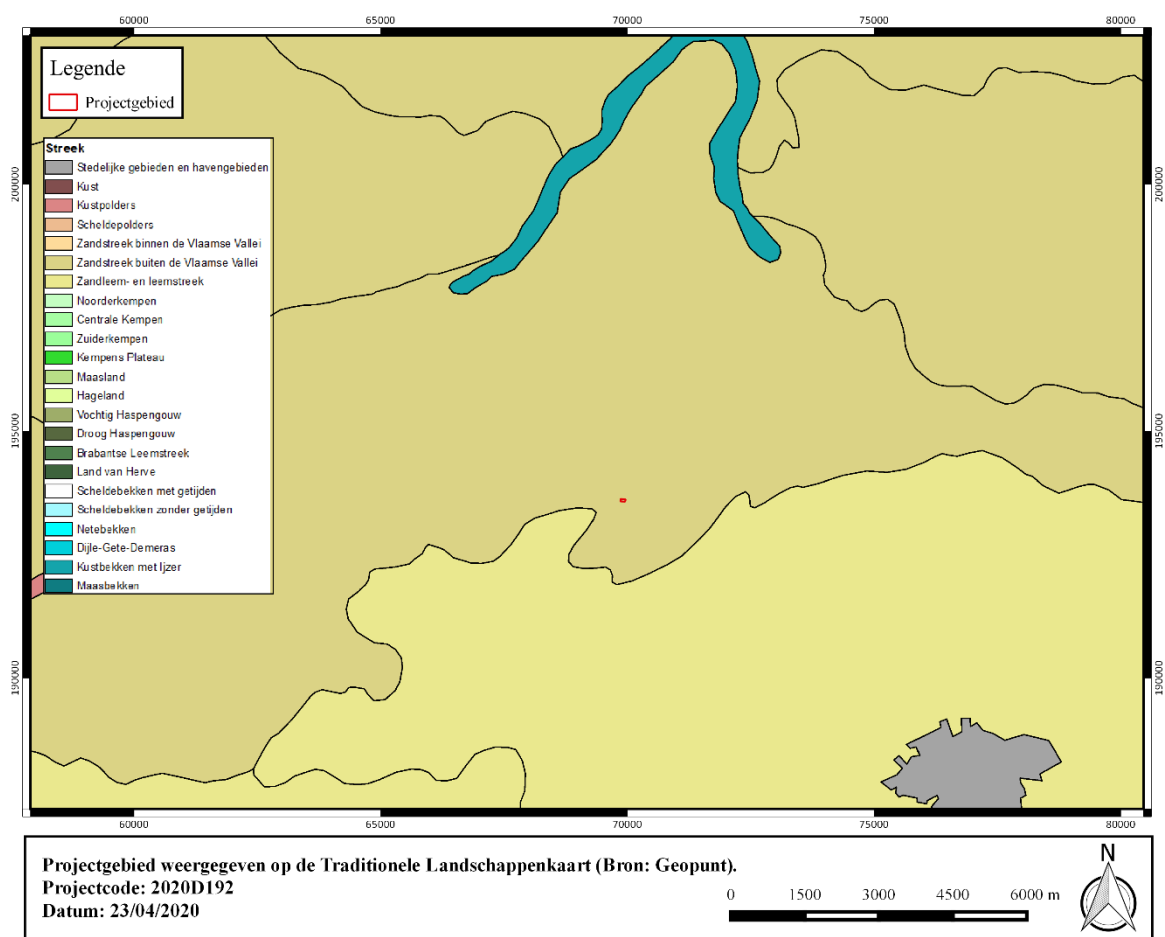
Het plangebied is gelegen binnen de zandstreek buiten de Vlaamse Vallei. Het bevindt zich bovenop een noordelijke uitloper van een oost-west georiënteerde heuvelrug. Deze rug vormt de scheidingslijn tussen het bekken van de Brugse Polders in het noorden en het Leiebekken in het zuiden. De heuvelrug maakt deel uit van het interfluviale Centraal West-Vlaamse cuetalandschap dat voornamelijk opgebouwd is uit WNW-OZO georiënteerde ruggen met zuidwaarts geëxposeerde steilere cuestafronten die elkaar opvolgen, gescheiden door brede dalen. Dit cuetalandschap is door differentiële erosie aangepast aan de lithostructuur van het Tertiaire substraat. De hoogte kan tot boven de 50 m TAW rijzen. De locatie van het projectgebied is te situeren op de cuesta van Tielt³.

Het gebied ligt op de scheidingskam tussen rivieren die afwateren richting de Jobeek en Rivierbeek in het westen en de Kloosterbeek en Hertsbergebeek in het oosten. De rivieren die afwateren naar het westen bezitten dalhoofden die dieper in de tertiaire lithostratigrafie van de cuesta ingesneden zijn in vergelijking met de rivieren die naar het oosten afwateren. De Rivierbeek mondt na samenvloeiing met de Hertsbergebeek op haar beurt uit in het Kanaal Gent-Oostende. De ligging van het terrein op een verhoogd gebied in de omgeving en in de nabijheid van waterlopen kan een grotere aantrekkingskracht uitgeoefend hebben op jager-verzamelaars in de regio.

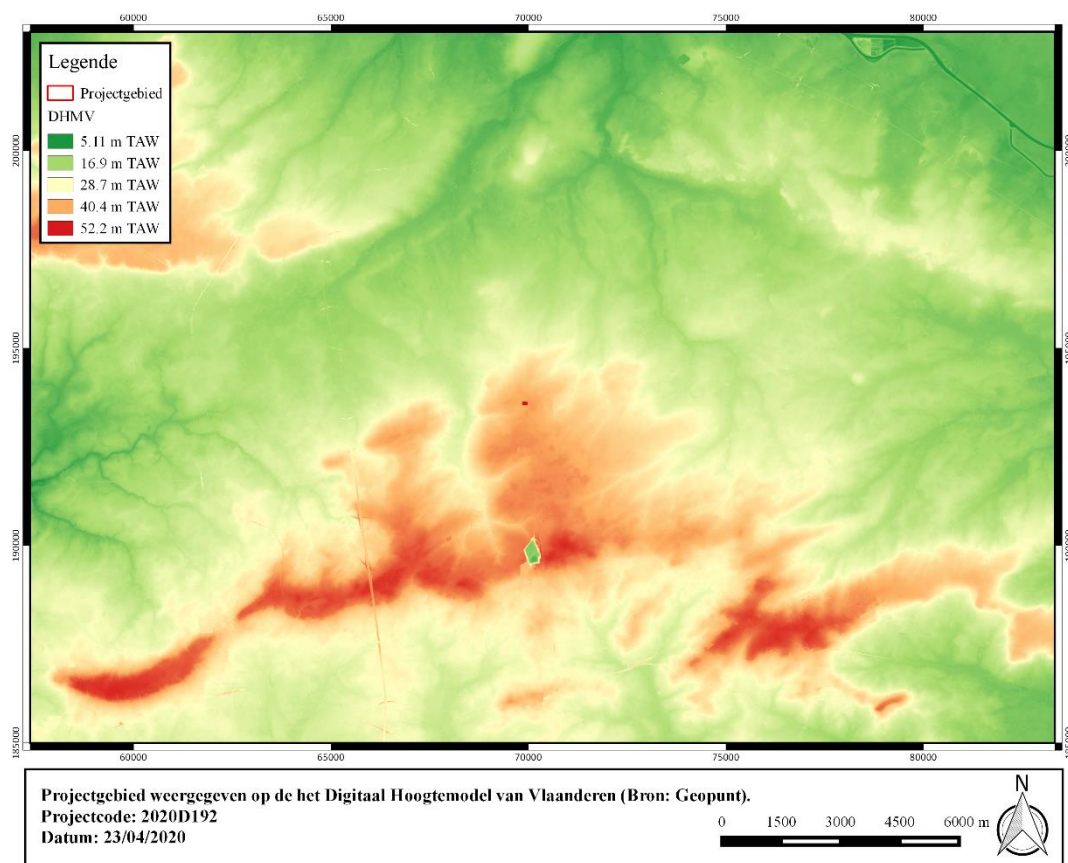
Hoewel het gedeelte van de heuvelrug waarop het projectgebied gelegen is in zuidelijke richting oploopt richting het cuestafront, loopt het microreliëf rondom het projectgebied licht op naar het oosten. De TAW van het terrein volgt de natuurlijke helling en varieert met ca. 1 m van ca. 39,8 m TAW in het westen naar 40,8 m TAW in het oosten.

³ De Moor G. Lootens M. Van de Velde D. & Meert L. (1997), 8-10.

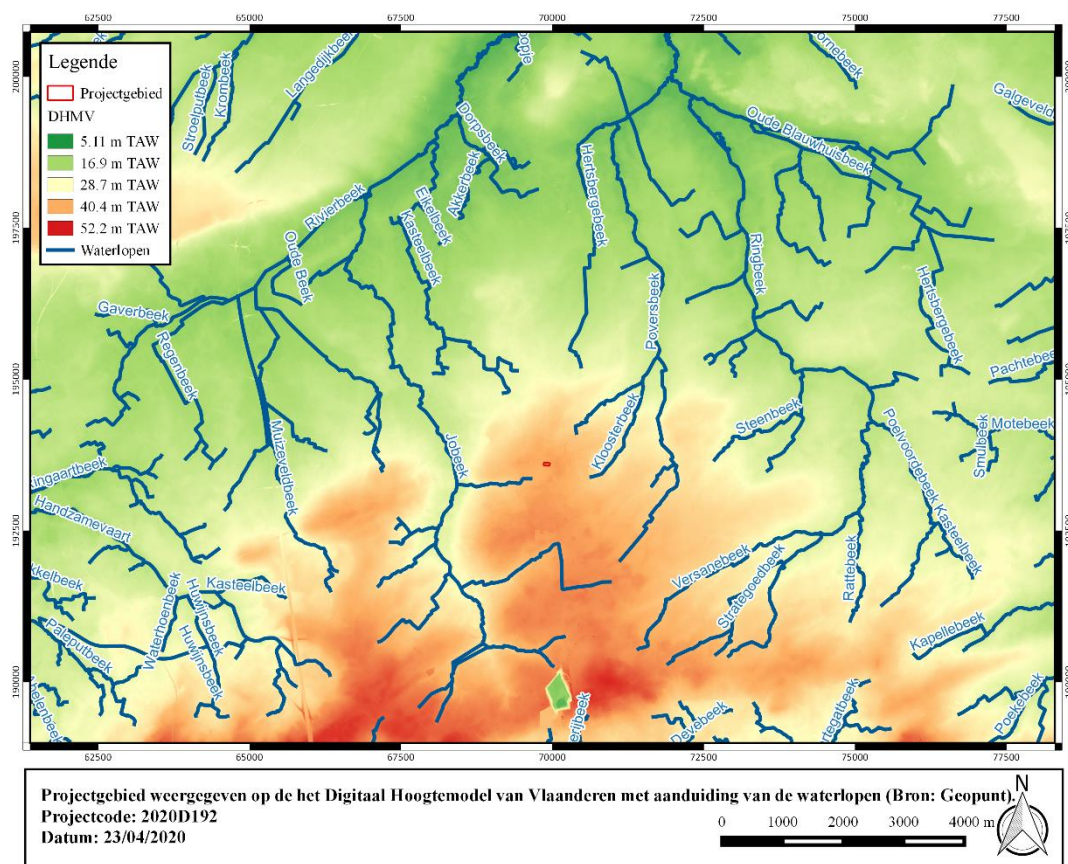

Figuur 11: Projectgebied weergegeven op de Traditionele Landschappenkaart (Bron: Geopunt).

Figuur 12: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (Bron: Geopunt).

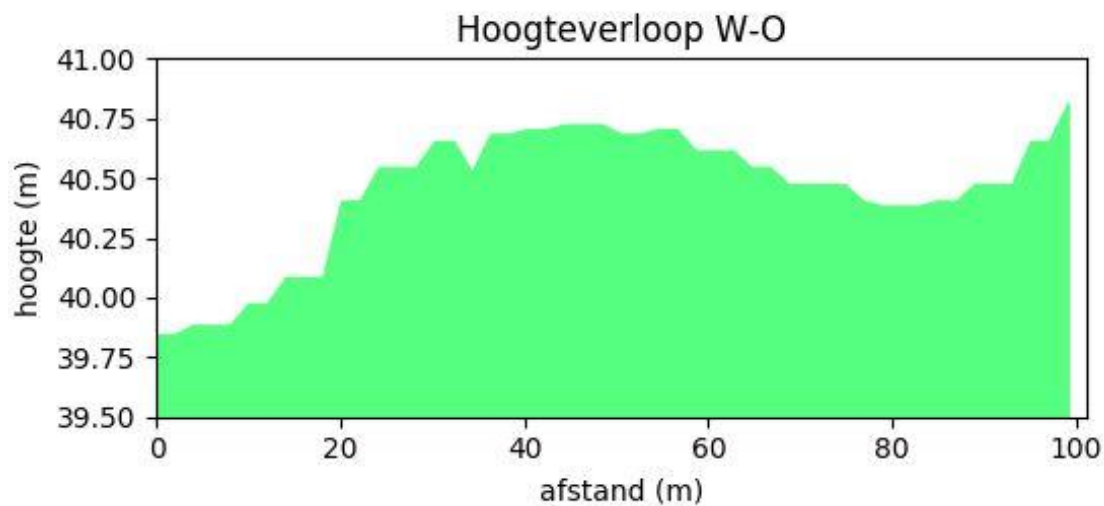

Figuur 13: Projectgebied weergegeven op het DHMV met aanduiding van de waterlopen (Bron: Geopunt).

Figuur 14: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (Bron: Geopunt).

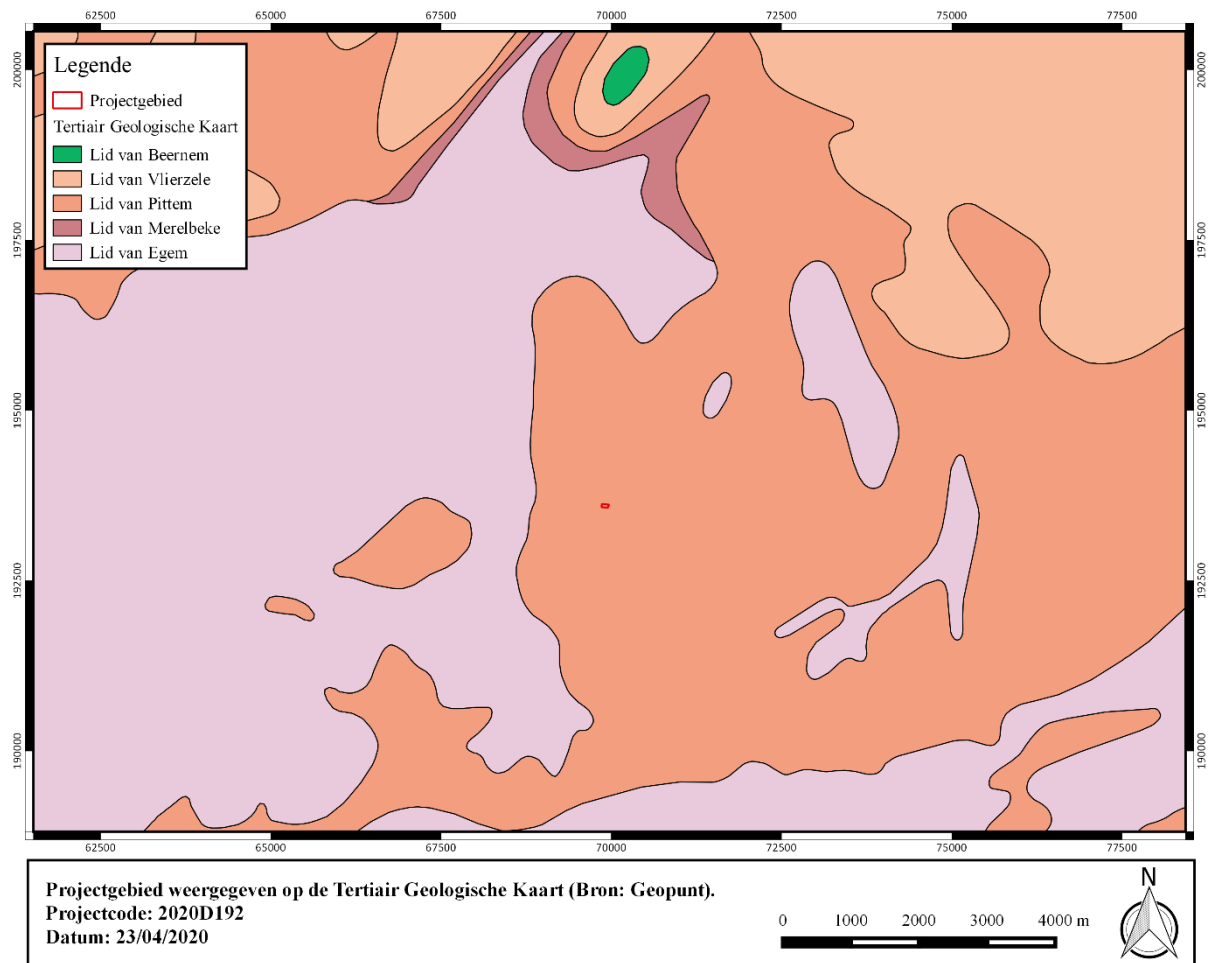

Figuur 15: Hoogteverloop, W-O (Bron: Geopunt).

1.4.1.2 Tertiaire lithostratigrafie

Het projectgebied bevindt zich in het **Lid van Pittem** (Formatie van Gentbrugge). De Formatie van Gentbrugge bestaat uit een afwisseling van kleiige siltige en zandige mariene sedimenten met enkele macrofossielen. Het is onderverdeeld in drie leden; van oud naar jong: het Lid van Merelbeke, het Lid van Pittem en het Lid van Vlierzele.

Het **Lid van Pittem** bestaat uit een afwisseling van dunne laagjes kleiig-zandig grof silt en glauconiethoudend kleiig-siltig fijn zand. De laminae zijn dikwijls gebioturbeerd. Er komen getijdegeulen voor in het sediment wat in de intertidale zone is afgezet. Plaatselijk komen zandsteenbanken met opalcement voor (veldstenen).

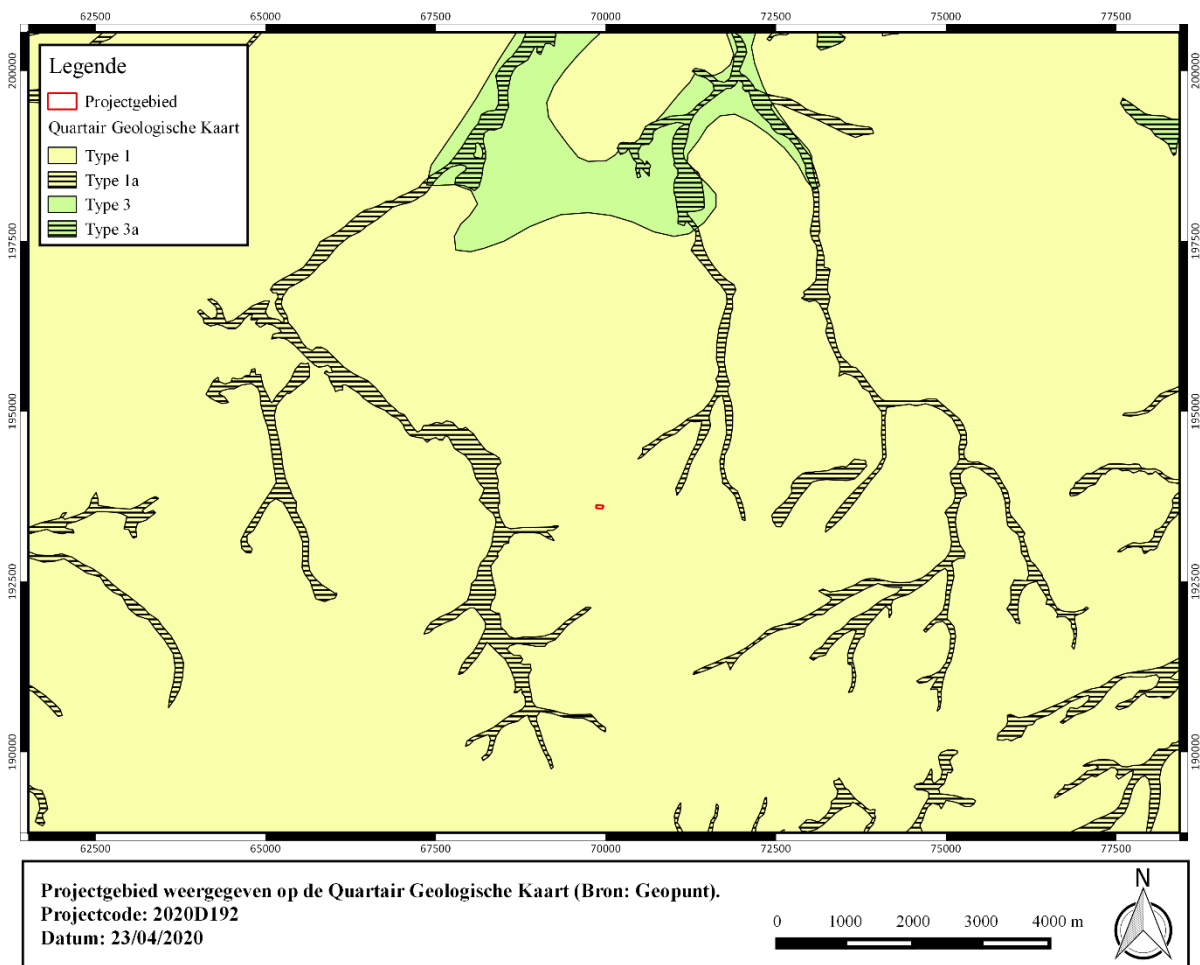

Figuur 16: Projectgebied weergegeven op de Tertiair Geologische Kaart (Bron: Geopunt).

1.4.1.3 Quartaire lithostratigrafie

Het projectgebied is gelegen in het **Quartair Type 1**. Dit type bestaat uit een eolische afzetting van het Weichseliaan tot mogelijk Vroeg-Holoceen (zand tot zandleem). Deze afzetting kan eventuele hellingsafzettingen van het Quartair bevatten.

Figuur 17: Projectgebied weergegeven op de Quartair Geologische Kaart (Bron: Geopunt).

1.4.2 Historische en archeologische voorkennis

1.4.2.1 Historische context en bekende archeologische vindplaatsen

De benaming Zwevezele, tot 1942 genoteerd als Swevezele, zou mogelijk afkomstig zijn van swiban sali, wat zoveel betekent als 'uit één ruimte bestaand huis van Swibo'. Ook het gehucht van de Hille of 'hulja', zijnde 'heuvel' zou verwijzen naar Germaanse bewoning in deze gebieden.

De eerste tastbare bewoningssporen te Zwevezele gaan terug tot de Romeinse periode. In de gebieden van het Vrijgeweid werden rond ca. 1841-1849 enkele Romeinse dakpanfragmenten, munten en een graf teruggevonden. De verdere geschiedenis van Zwevezele wordt pas duidelijk vanaf de Karolingische Tijd. Zwevezele maakte destijds deel uit van de mansus Wingene, die in 821 door Lodewijk de Vrome werd geschonken aan de Sint-Amandsabdij. Na de schenking rond ca. 900 van dit gebied aan de kanunniken van Bergen, werd er een gebedshuis voor Sint-Aldegonde opgebouwd. Archeologisch onderzoek bij de huidige kerk bracht restanten van een Romaanse voorganger aan het licht die uit de tiende eeuw zou dateren. Deze resten kunnen bijgevolg mogelijk met de oprichting in verband gebracht worden. De kerk zou vermoedelijk in de 12^e eeuw zijn uitgebreid. De eerste bewoningskern zou zich gesitueerd hebben nabij het huidige dorpscentrum. Reeds in de 11de eeuw zouden landbouwgronden in het zuiden van het Zwevezeelse grondgebied in gebruik genomen zijn, gevolgd door een ontginning van de meer noordelijke gebieden in de 12^e en 13^e eeuw. De Hille bevond zich hierbij op de overgang tussen de zuidelijke en noordelijke gebieden. De sterk gedegradeerde gronden, die tot dan toe niet intensief werden gebruikt, werden vanaf ca. 1250 onder impuls van verschillende abdijen op grote schaal ontgonnen. Typisch hiervoor zijn de veldvijvers in die gebieden. Deze ontstonden na ontginning van veldsteen, zand of veen en werden nadien vaak hergebruikt voor viskweek.

Tijdens de 14^e eeuw ontwikkelde Zwevezele zich verder tot een typisch middeleeuws landbouwlandschap waarin verschillende molens aanwezig waren. Tijdens deze periode vonden meerdere veldslagen en plunderingen plaats. Daarnaast werd echter eveneens de Sint-Aldegondiskerk uitgebreid. Rond 1440 werd vervolgens op de locatie van de eerdere hofstede "ter Couttere" in het huidige kasteelpark een waterburcht omgeven door een wal opgericht. Archeologische restanten ondersteunen deze gebeurtenis. Het kasteel brandt uiteindelijk in 1582 af. Hoewel het dorp in 1452 werd geplunderd door de Gentenaren ontwikkelde Zwevezele zich verder. Teken hiervan is de jaarmarkt en vrijdagmarkt die er vanaf 1472 werd gehouden om de handel en nijverheid in linnen, die reeds in de 14^e eeuw tot stand kwam in de gemeente, te stimuleren.

Op de kaart van het Brugse Vrije door Pieter Pourbus (1561-1571), gekopieerd door Pieter Claeissens (1601) zijn te Zwevezele vier bewoningskernen weergegeven: een eerste situeert zich tussen het kasteel en de parochiekerk en bestaat uit twaalfstal gebouwen. Een tweede kern ten noordoosten hiervan wordt aangeduid als "Zweve zeele ten hille" en bestaat uit een zestiental gebouwen. Een derde kern van zevental gebouwen is weergegeven aan de noordzijde van de weg die in oostelijke richting loopt. Rond het kruispunt van de Zeswegen zijn tenslotte een aantal bebouwde sites opgetekend⁴⁵.

Tijdens de late 16^e en de 17^e eeuw kende het bevolkingsaantal van Zwevezele een sterke inkrimping ten gevolge van de godsdienstoorlogen en verschillende ziekten. Ook de burcht wordt in deze periode verwoest, waarna op dezelfde locatie rond ca. 1600 een nieuw gebouw

⁴ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020: Zwevezele [online], <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/themas/15031>

⁵ Agentschap Onroerend Erfgoed 2020: Hille [online], <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/themas/15044>

wordt opgetrokken. Na de Spaanse Successieoorlog (1702-1713) kwam voor de parochie een periode van economische groei wat gepaard ging met een stijging van het bevolkingsaantal. Ook de woeste gronden rondom Zwevezele werden gedurende deze periode in gebruik genomen⁴. Na verschillende disputen wordt de kerk rond 1768 grondig vernieuwd. Het kasteel raakt dan echter weer vanaf 1770 in verval. Op de Ferrariskaart (1770-1778) is Zwevezele afgebeeld als een landelijke gemeente met in de dorpskern een concentratie van vrijstaande gebouwen rond het omwalde kasteel en de kerk. Het gehucht van "Den Hille" wordt weergegeven als een groepering van gebouwen bij de weg van Brugge naar Kortrijk, de huidige N50. Onder deze gebouwen waren eveneens verschillende herbergen aanwezig. Deze weg was de eerste weg die verhard werd, wat gebeurde in 1751. Voorheen had de weg al van ca. 1400 een houten versteviging⁴⁵. De "Hillemolen" die gebouwd werd begin 17de eeuw, werd afgebroken eind 19de eeuw⁴. Het kasteel van Zwevezele maakte in 1816, na een periode van verval, plaats voor een nieuw landhuis dat er bleef tot 1985⁴.

Bij een landbouwtelling van 1821 waren te Zwevezele zes windmolens, met name de Rickmolen, drie molens op de Hille, de oude "Plaetsemeulen" en de oude "Stampkotmolen". Er waren ook drie brouwerijen: brouwerij "Bousson" en "Callens" in de Bruggestraat gebouwd in 1787, brouwerij "het Vanneke" en brouwerij "den Grooten Hille" en verder nog een paar herbergen op de Hille die er een kleine bouwerij op na hielden⁴.

Hoewel Zwevezele ten gevolge van de industriële revolutie een bevolkingsdaling kent door de emigratie naar stedelijke gebieden, worden in de tweede helft van de 19^e eeuw verdere vernieuwingen aangebracht. Zowel in het centrum van Zwevezele als bij de Hille wordt een tramlijn aangelegd. Daarnaast kent de Hille in de tweede helft van de 19^e eeuw een uitbreiding en werd er in 1867 een tweede school opgetrokken. Tot aan de Eerste Wereldoorlog werd er eveneens een vlammarkt ingericht. Ook wordt op de Hille een stelplaats voor tramlocomotieven voorzien op de hoek met de Wingenesteenweg, ca. 70 meter ten noorden van het plangebied. De stelplaats wordt tijdens de eerste wereldoorlog vernield en later heropgebouwd. Verder bleef de gemeente verder vrij gespaard van grote vernielingen. De Hille werd in 1956 als afzonderlijke parochie aangeduid, waarna in 1964 een kerk werd opgericht⁴.

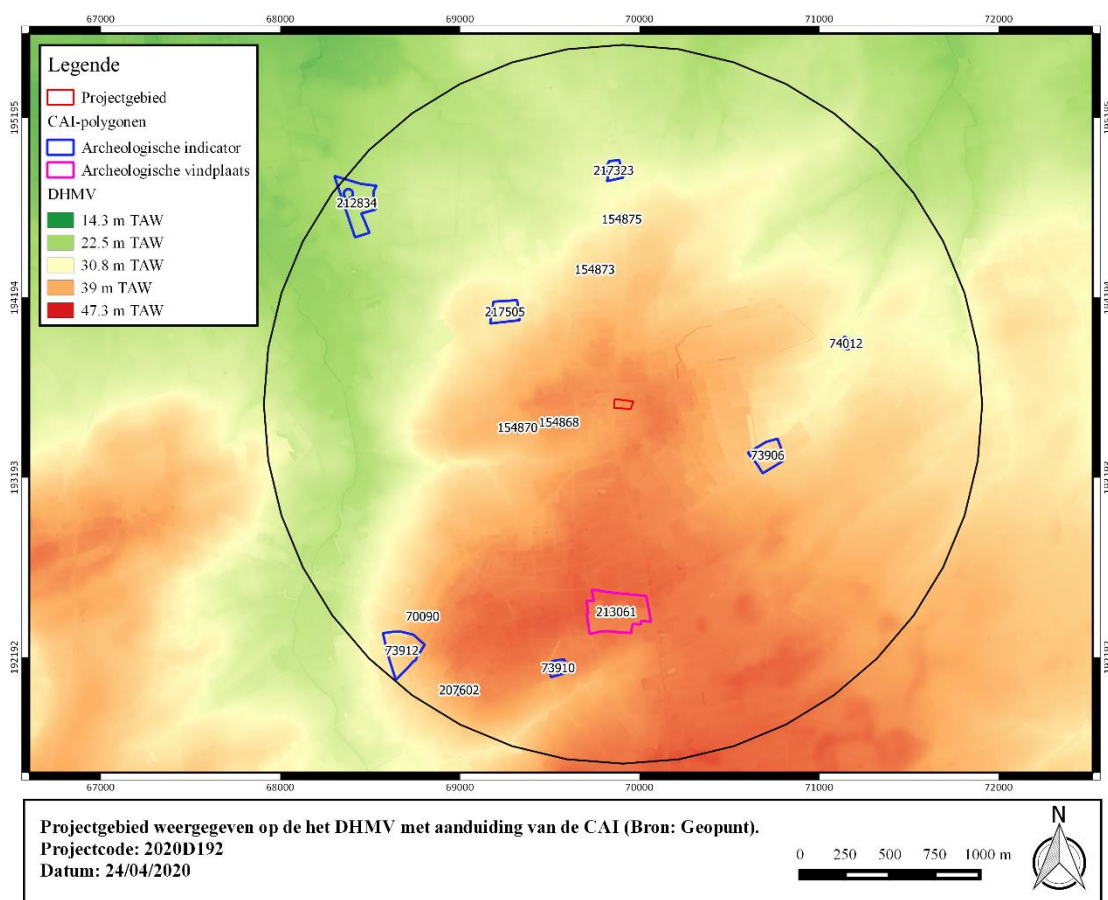

1.4.2.2 Overzicht van de gekende archeologische waarden

Binnen het projectgebied zijn geen archeologische waarden gekend. In de directe en ruime omgeving van het plangebied zijn een eerder beperkt aantal vaststelling gedaan. Een overzicht van de archeologische waarden binnen een straal van 2 km wordt in onderstaande tabel weergegeven. Hieronder worden de meest noemenswaardige besproken.

In de omgeving van het projectgebied zijn hoofdzakelijk archeologische indicatoren aanwezig. Het gaat om enkele indicatoren cartografie (**ID 73906, 73910, 73912, 74012**) en indicatoren luchtfotografie (**ID 154868, 154870, 154872, 154873, 154875, 212834, 217323, 217505**). De cartografische data slaat op enkele omwalde sites en een vroegere waterburcht in het huidige park. De luchtfotografische data tonen aan dat rondom het projectgebied verschillende cirkelvormige structuren aanwezig zijn die mogelijk geïnterpreteerd kunnen worden als grafheuvels. De locatie van deze structuren op dit hoger gelegen gedeelte van het landschap is aannemelijk. Deze sporen kwamen aan het licht bij de grote luchtfotografische studie van Oost- en West-Vlaanderen door Bourgeois, J., Meganck, M. & Semey, J. in 1998. Daarnaast werden ook verschillende liniaire sporen en een gedeelte van een WOI spoorwegtracé aangetroffen op luchtfoto's bij een verdere studie van de UGent uit 2016.

In de omgeving van het projectgebied is slechts één archeologische vindplaats waar te nemen (**ID 213061**). Het betreft een proefsleuvenonderzoek uit 2013 van een terrein dat eveneens gelegen is langs de N50. Hier werden enkele sporen van landgebruik uit de Nieuwe Tijd en 19e-eeuwse bewoningssporen aangetroffen.

Figuur 19: Projectgebied weergegeven op het DHMV met aanduiding van de CAI (Bron: Geopunt).

I. Archeologische vindplaatsen

213061	Mechanische prospectie (2013); NK: 15 meter Nieuwe Tijd: sporen van landgebruik 19^e eeuw: sporen van bewoning, te relateren aan historisch kaartmateriaal Bron: Laloo P. Windey S., Allemeersch L. 2013: Wingene- Flandria. Rapportage van het archeologisch proefsleuvenonderzoek 2 t.e.m. 4 december 2013, GATE-rapport 64, Evergem.
--------	---

II. Archeologische indicatoren

Historisch-cartografische data, luchtfotografie

73906	Indicator cartografie (2003); NK: 15 meter Late middeleeuwen: Goed ten Allaerde, achterleen van het hof van Dentergem dat afhing van het leenhof van Tielt. Voor het eerst vermeld in 1558. Site met onregelmatige omwalling en kleinere vierkante omwalling zonder bebouwing. Volledig tot ca. 1850. Bron: Popp-kaart
73910	Indicator cartografie (2003); NK: 15 meter Late middeleeuwen: site met walgracht die teruggaat tot de 15^e eeuw en tot ca. 1850 nog een halve walgracht bezat Bron: Popp-kaart
73912	Indicator cartografie (2003); NK: 15 meter Late middeleeuwen: Waterburcht waarvan momenteel enkel een deel van de walgracht overblijft. Deze zou ca. 1440 opgericht zijn op het voormalige opperhof van hofstede “ter Couttere”. Archeologisch onderzoek (1985-1986) toont een onregelmatig zeshoekig grondplan aan waarvan de funderingen evenals een tweebogigie brug werden opgegraven. De burcht werd in 1582 geplunderd en verwoest. 17^e eeuw: Rond ca. 1677 was een nieuw kasteel, bestaande uit opper- en neerhof met dubbele omwalling aanwezig. Het gebouw raakt in verval en wordt in 1816 gesloopt waarna een landhuis wordt opgetrokken. Bron: Popp-kaart
74012	Indicator cartografie (2003); NK: 15 meter Late middeleeuwen: oorspronkelijk site met walgracht

	Bron: Popp-kaart
154868	Indicator luchtfotografie (1992); NK: 150 meter Onbepaald: circulaire structuur Bron: Bourgeois, J., Meganck, M. & Semey, J. 1998: Cirkels in het land. Een inventaris van cirkelvormig structuren in de provincies Oost- en West-Vlaanderen, II, Archeologische Inventaris Vlaanderen. Buitengewone reeks 5, Gent, p.102-103
154870	Indicator luchtfotografie (1992); NK: 150 meter Onbepaald: circulaire structuur Bron: Bourgeois, J., Meganck, M. & Semey, J. 1998: Cirkels in het land. Een inventaris van cirkelvormig structuren in de provincies Oost- en West-Vlaanderen, II, Archeologische Inventaris Vlaanderen. Buitengewone reeks 5, Gent, p.102-103
154872	Indicator luchtfotografie (1992); NK: 150 meter Onbepaald: circulaire structuur/grafheuvel Bron: Bourgeois, J., Meganck, M. & Semey, J. 1998: Cirkels in het land. Een inventaris van cirkelvormig structuren in de provincies Oost- en West-Vlaanderen, II, Archeologische Inventaris Vlaanderen. Buitengewone reeks 5, Gent, p.102-103
154873	Indicator luchtfotografie (1992); NK: 150 meter Onbepaald: circulaire structuur/grafheuvel Bron: Bourgeois, J., Meganck, M. & Semey, J. 1998: Cirkels in het land. Een inventaris van cirkelvormig structuren in de provincies Oost- en West-Vlaanderen, II, Archeologische Inventaris Vlaanderen. Buitengewone reeks 5, Gent, p.102-103
154875	Indicator luchtfotografie (1992); NK: 150 meter Onbepaald: circulaire structuur/grafheuvel Bron: Bourgeois, J., Meganck, M. & Semey, J. 1998: Cirkels in het land. Een inventaris van cirkelvormig structuren in de provincies Oost- en West-Vlaanderen, II, Archeologische Inventaris Vlaanderen. Buitengewone reeks 5, Gent, p.102-103
212834	Indicator luchtfotografie (2016); NK: 15 meter Onbepaald: complete site met grote diversiteit aan structuren: verschillende cirkelvormige elementen die eventueel ook eerder ovaal zijn en kunnen wijzen op een enclosure. Verschillende kuilengroepen in en rond de cirkels waarvan enkele op een rij. Diverse grachten en een duidelijk wegtracé. Bron: Stichelbaut B., Van Hollebeeke Y., Bourgeois J. 2016: Archeologische inventarisatie aan de hand van luchtfotografische gegevens. Testregio Torhout (West-Vlaanderen), rapport Ugent.

217323	Indicator luchtfotografie (2016); NK: 15 meter WOI: lineair spoor afkomstig van Duitse spoorweg voor munitieaanvoer Onbepaald: cirkelvorming spoor Bron: Stichelbaut B., Van Hollebeeke Y., Bourgeois J. 2016: Archeologische inventarisatie aan de hand van luchtfotografische gegevens. Testregio Torhout (West-Vlaanderen), rapport Ugent.
217505	Indicator luchtfotografie (2016); NK: 15 meter Onbepaald: talrijke kuilen Bron: Stichelbaut B., Van Hollebeeke Y., Bourgeois J. 2016: Archeologische inventarisatie aan de hand van luchtfotografische gegevens. Testregio Torhout (West-Vlaanderen), rapport Ugent.

Metaaldetectie

207602	Metaaldetectie (2014); NK: 15 meter Midden-Romeinse Tijd: Sestertius van Hadrianus
--------	--

Onbepaald

70090	Onbepaald; NK: 15 meter Volle middeleeuwen: ca. 900: oprichting van de parochie Sint-Aldegondis door de abdij van Sint-Amands uit Gent op de plaats van de vroegere Romeinse villa, de latere Germaanse nederzetting van Swibo en nog latere mansus van Elnon. Een eerste vermelding van de parochie dateert van de 10de of begin 11de eeuw. Bij de sloop van een gedeelte van de kerk werd archeologisch onderzoek uitgevoerd met het grondplan van een Romaanse voorganger als resultaat, vermoedelijk te dateren in de 10^e eeuw. In de 12 eeuw werden aanpassingen uitgevoerd. Bron: Devliegheer, L. 1965: De Sint-Aldegondekerk te Zwevezele, Archeologie 1965.2, 73-74.
-------	--

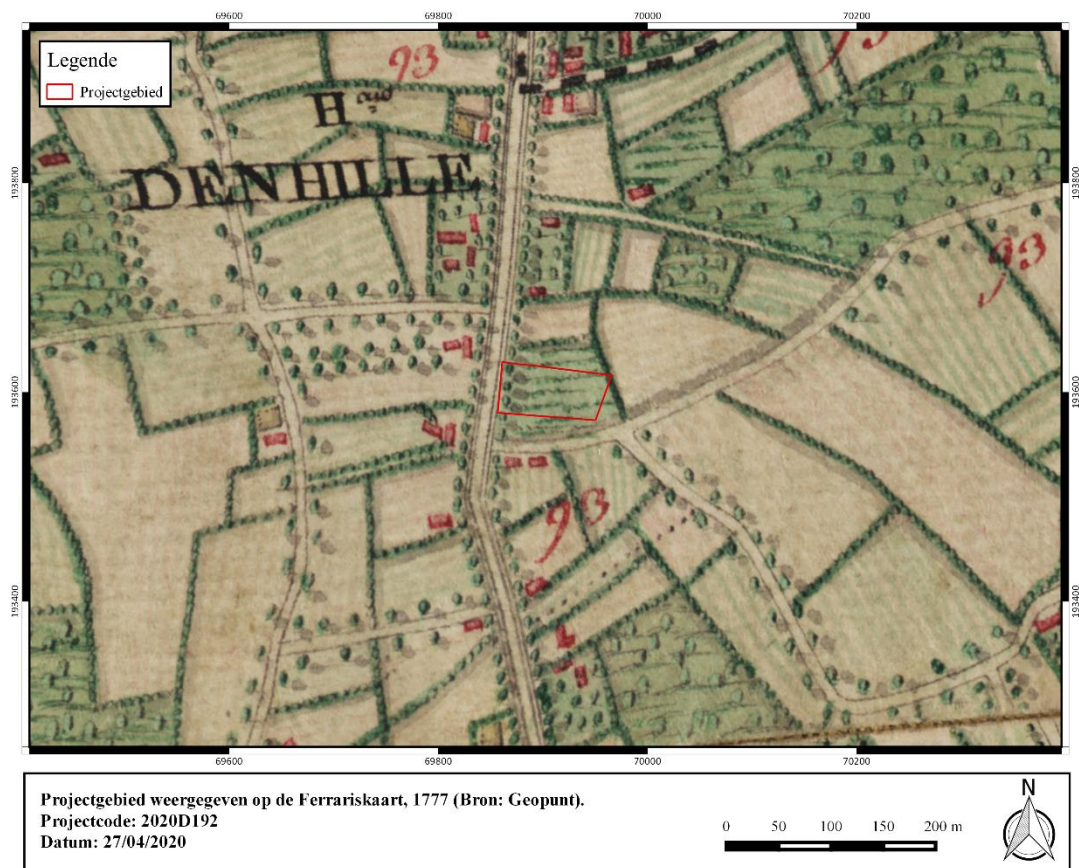
1.4.2.3 Archeologische indicatoren en cartografische bronnen

Ter bestudering van het projectgebied worden hieronder een aantal historische kaarten in beschouwing genomen. Deze kaarten zijn momentopnamen doorheen de geschiedenis en verschaffen ons inzicht in de bebouwingshistoriek van het desbetreffende projectgebied.

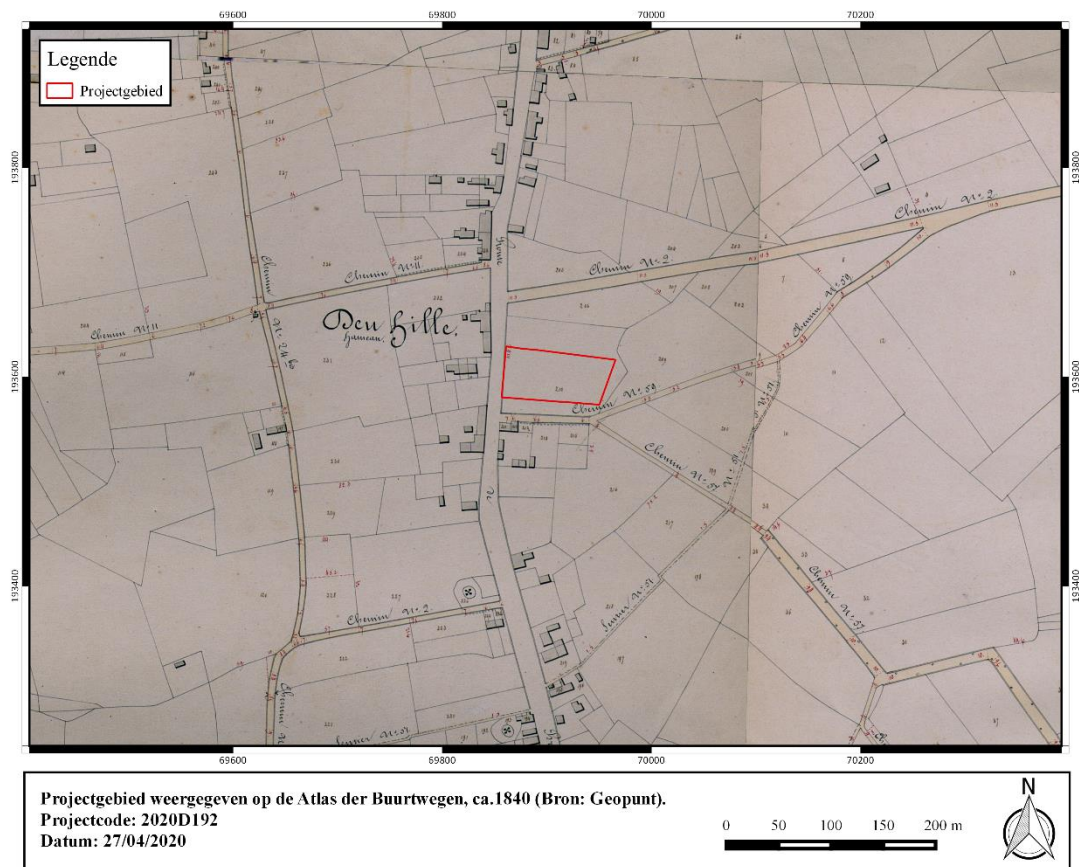
De inrichting van het projectgebied is op het verschillende historische kaartmateriaal erg gelijklopend. Het gaat steeds om een onbebouwd terrein dat zich langsheen de hoofdweg van Brugge naar Kortrijk bevindt. Op de Ferrariskaart wordt het gebied aangeduid als weiland met langs de straatzijde een bomenrij en in het oosten een rij struiken die als perceelsbegrenzing wordt gebruikt. Rondom het projectgebied is verspreide hoevebebouwing weergegeven. Ten noordoosten staat H^{aud} Den Hille te lezen, wat verwijst naar het gehucht van de Hille waar het terrein toe behoort. Op de Atlas der Buurtwegen en de Popp-kaart krijgt het terrein geen verdere invulling. Opnieuw is ten noordwesten en westen Hameau Den Hille te zien. Ten zuiden van het projectgebied bevinden zich langs de westzijde van de hoofdstraat zowel op de Atlas der Buurtwegen als de Popp-kaart twee molens. De hoge ligging van het gebied moet hierbij zeker een rol gespeeld hebben.

Beide molens zijn eveneens weergegeven op de Topografische kaart van Vandermaelen. Deze kaart is de enige waarop de zone rondom het projectgebied als een hoger gelegen terrein wordt aangeduid. Het projectgebied zelf blijft ook hier oningevuld. Het gehucht Hille staat weergegeven ten zuiden van het projectgebied. Ten westen van het terrein staat Hille Cab. wat kan verwijzen naar een nabijgelegen herberg of café. Daarnaast ligt direct ten zuiden van het projectgebied naar alle waarschijnlijkheid een brouwerij of distillerij, aangeduid als Brass. Et Distillerie.

Het terrein blijft ook op de stafkaart van Wingene uit 1941 onbebouwd. Ter hoogte van de Hille bevond zich een militair depot. Op de topografische kaart van Wingene en Tielt, daterend tussen 1966 en 1968, is binnen het projectgebied voor het eerst bebouwing weergegeven met daarbij de beschrijving Rw of Rijkswacht. Het betreft drie gebouwen in de westelijke zone van het terrein langs de straatzijde opgesteld in een U-vorm met ten zuiden daarvan een bijkomend gebouw. Het overige gedeelte van het projectgebied blijft oningevuld. Dit komt naar alle waarschijnlijkheid overeen met de gebouwen op de oudste luchtfoto.

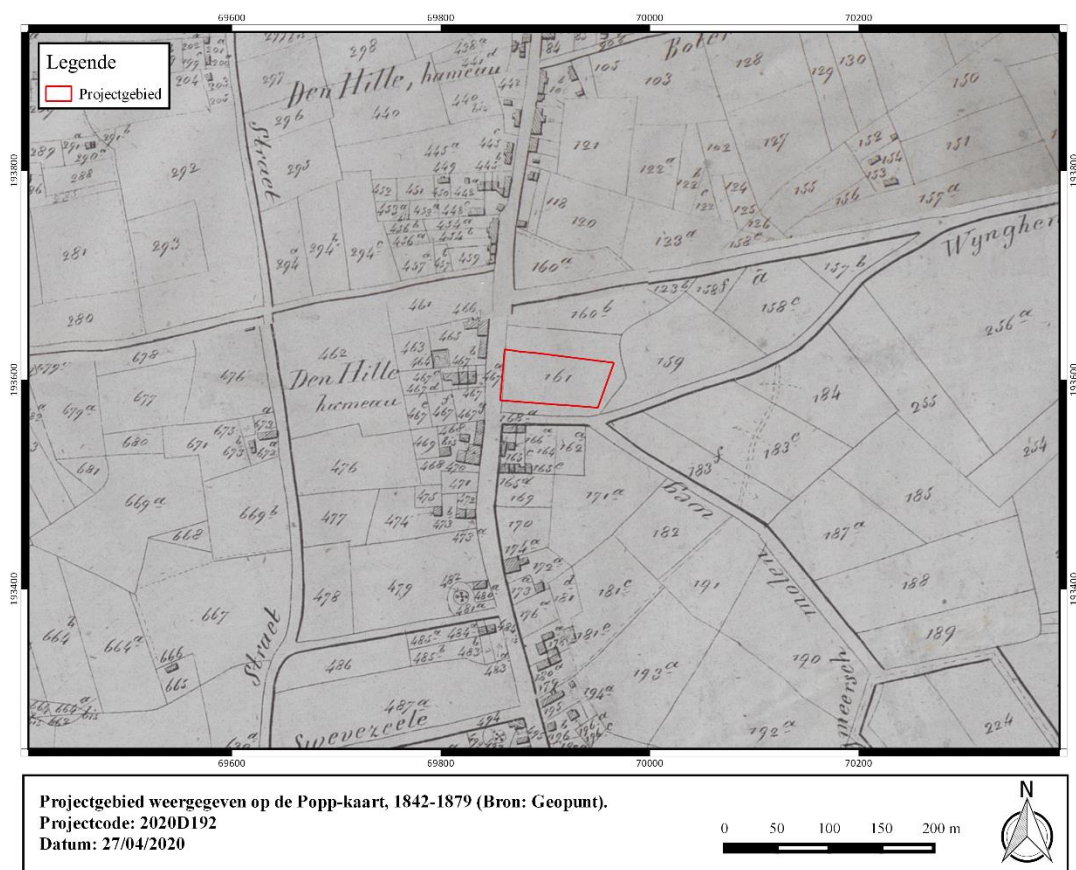

Figuur 20: Projectgebied weergegeven op de Ferrariskaart, 1771-1777 (Bron: Geopunt).

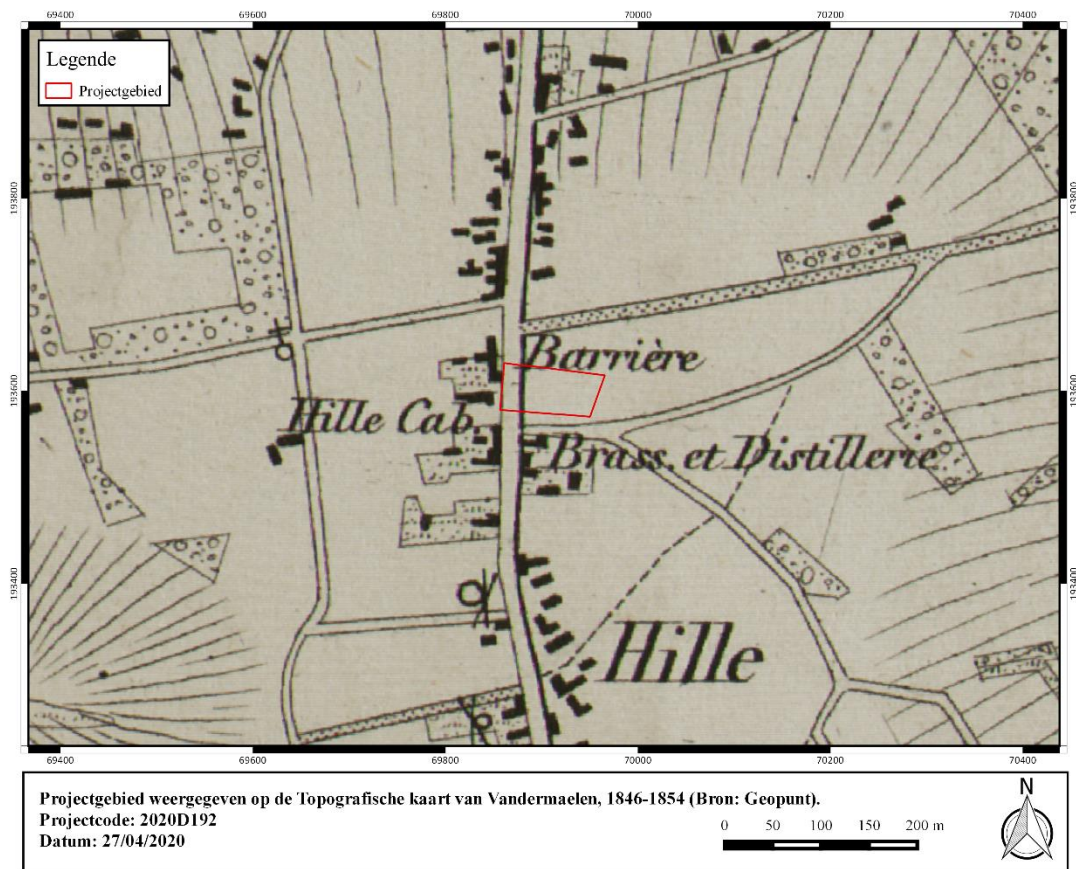

Figuur 21: Projectgebied weergegeven op de Atlas der Buurtwegen, ca 1840 (Bron: Geopunt).

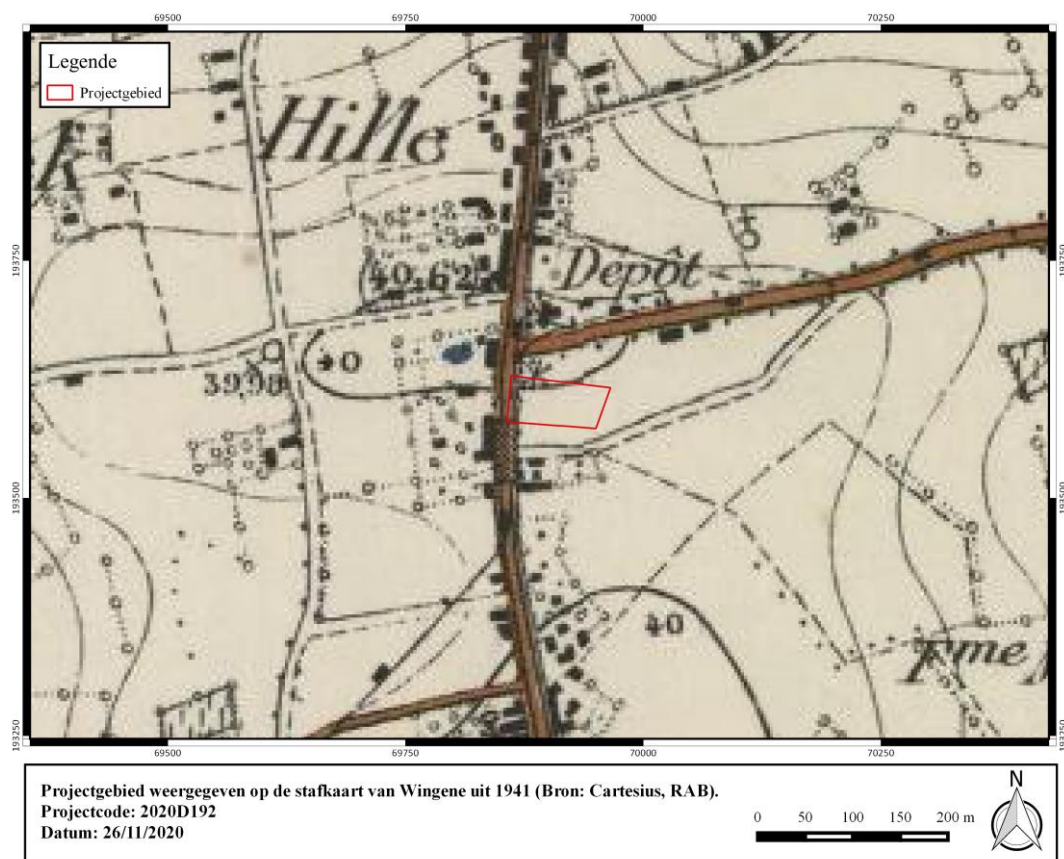

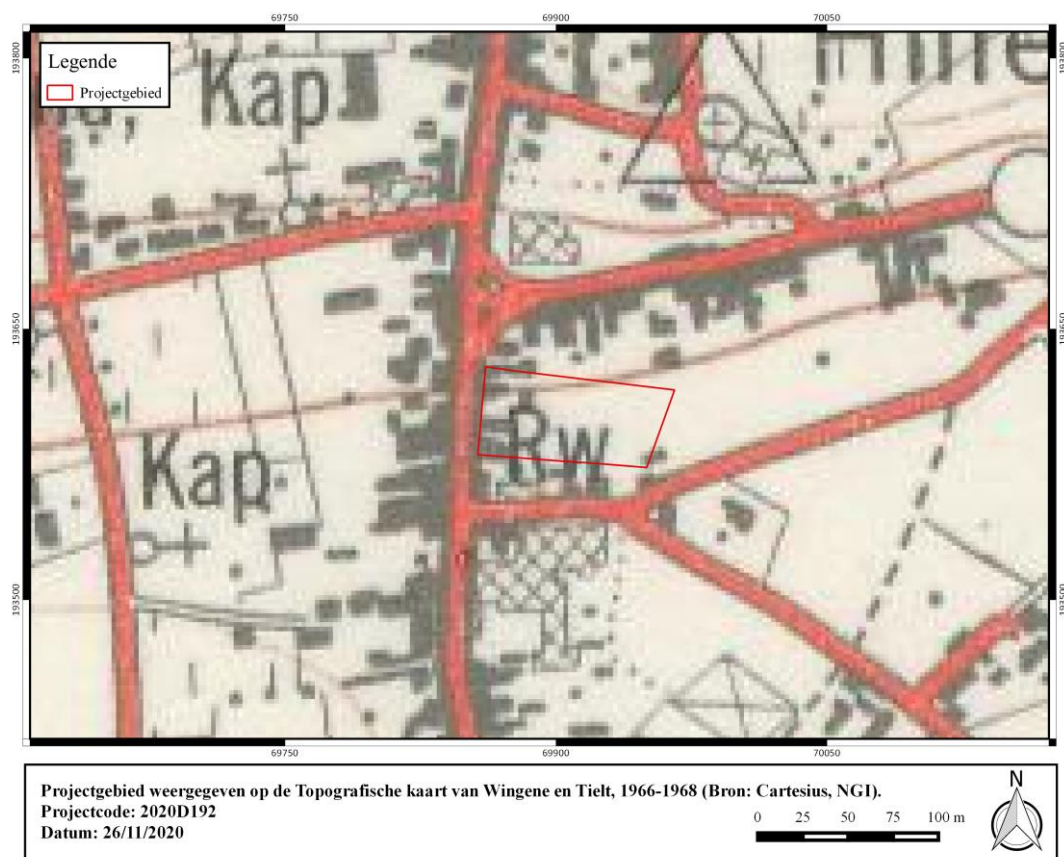
Figuur 22: Projectgebied weergegeven op de Popp-kaart, 1842-1879 (Bron: Geopunt).

Figuur 23: Projectgebied weergegeven op de Topografische kaart van Vandermaelen, 1846-1854 (Bron: Geopunt).

Figuur 24: Projectgebied weergegeven op de stafkaart van Wingene uit 1941 (Bron: Cartesius, RAB).

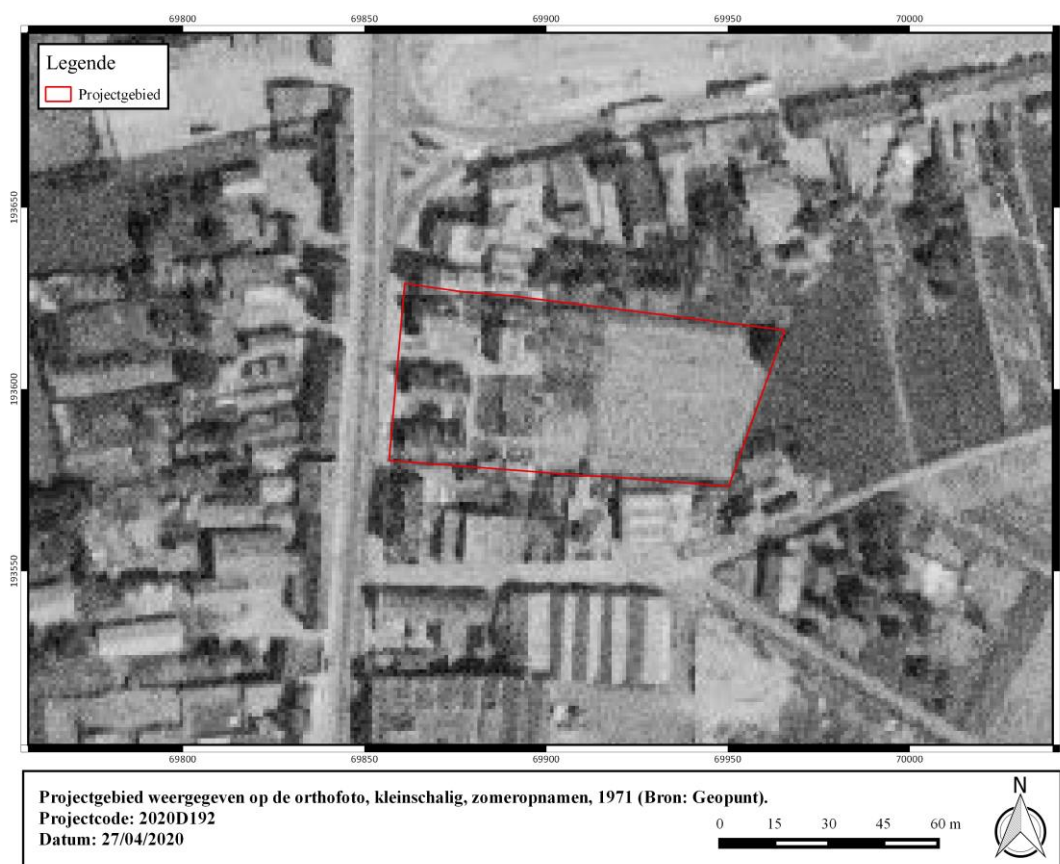
Figuur 25: Projectgebied weergegeven op de Topografische kaart van Wingene en Tielt, 1966-1968 (Bron: Cartesius, NGI).

1.4.2.4 Huidige gebruik en verstoringen

Het projectgebied is doorheen de jaren op enkele luchtfoto's vastgelegd. De orthofotosequentie geeft een beperkte evolutie weer in het bodemgebruik binnen de contour van het plangebied gedurende de laatste decennia.

Op de orthofoto uit 1971 is te zien dat het projectgebied is opgedeeld in een bebouwd gedeelte langs de straatzijde in het westen, gevolgd door een onbebouwd gebied in het oosten. De precieze indeling van het westelijke gedeelte is echter niet volledig duidelijk. Wel lijkt het om meerdere gebouwen te gaan. Wanneer de luchtfoto vergeleken wordt met de topografische kaart uit 1966-1968, kan gesteld worden dat het naar alle waarschijnlijkheid in de noordwestelijke hoek om drie gebouwen opgesteld in een soort U-vorm gaat met ten zuiden daarvan een vierde gebouw langs de straatzijde. Mogelijk was ten oosten daarvan nog een gebouw aanwezig, al is dit niet duidelijk weergegeven op de topografische kaart. Een gedeelte van deze gebouwen komt mogelijk reeds overeen met de huidige bebouwing.

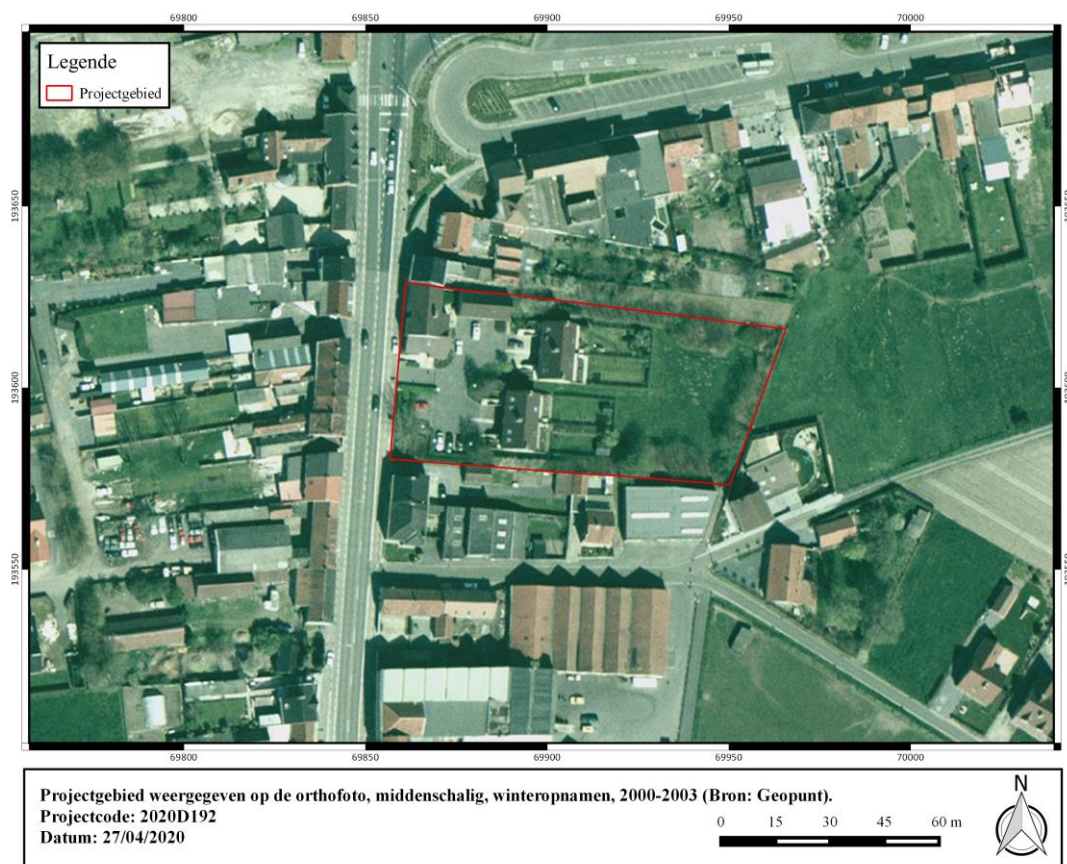
De daarop volgende foto uit 1979-1990 geeft reeds de indeling weer zoals deze tot op vandaag bekend is. Langs de straatzijde bevindt zich een langwerpig gebouw waarachter een garage gelegen is. Centraal zijn vier woningen met halfopen bebouwing en afzonderlijk tuingedeelte te herkennen. Ten westen van de woningen, naar de straatzijde toe, is een verharde zone voorzien. Op de recentere orthofoto's is dit duidelijk een oprit met parking. De totale oppervlakte van het bebouwde terrein bedraagt op heden ca. 566 m². Het verharde gedeelte beslaat ca. 760,5 m². Het gebied ten oosten van de woningen blijft tot op vandaag onbebouwd en bestaat uit een grasveld of kleine weide. Vanaf de orthofoto van 1979-1990 is dit gedeelte omzoomd met bomen en struiken.

Figuur 26: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1971 (Bron: Geopunt).

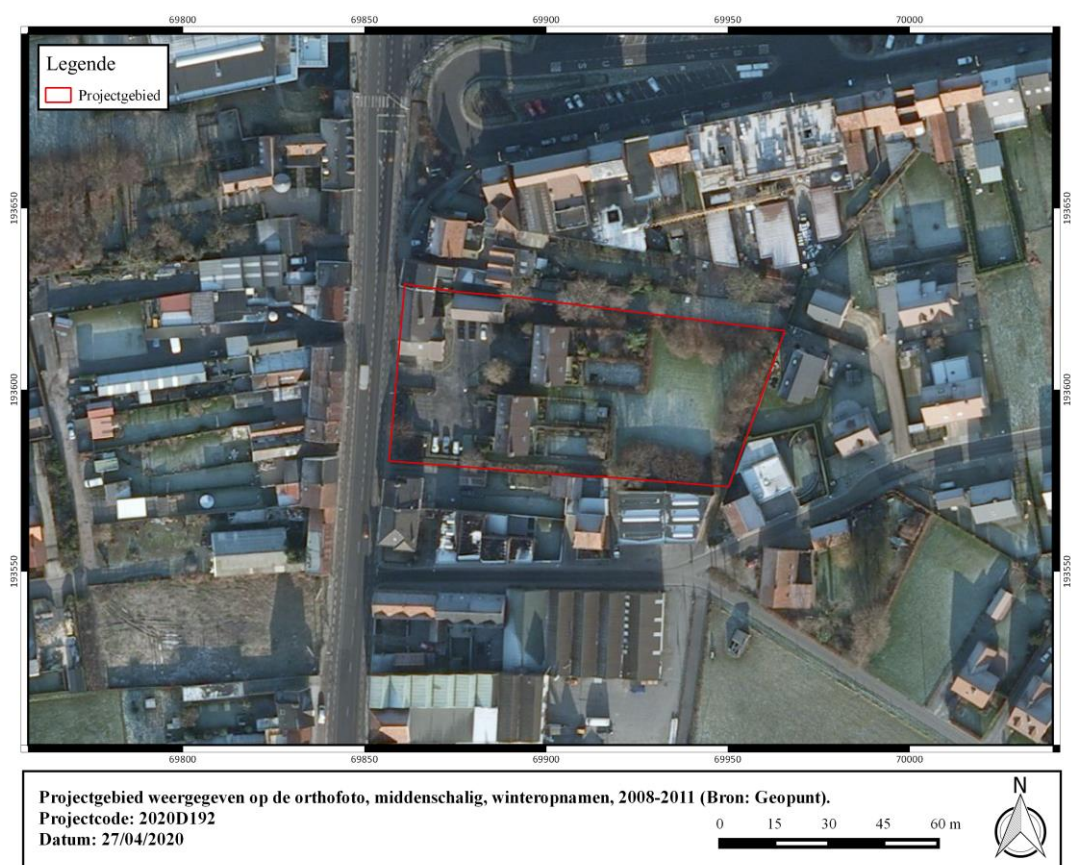

Figuur 27: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1979-1990 (Bron: Geopunt).

Figuur 28: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2000-2003 (Bron: Geopunt).

Figuur 29: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2008-2011 (Bron: Geopunt).

Figuur 30: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2019 (Bron: Geopunt).

1.5 Synthese

De opdrachtgever plant de realisatie van een nieuwbouwproject langs de N50 te Hille, een gehucht te Zwevezele, deelgemeente van Wingene. Het projectgebied is ca. 4620m² groot en wordt heden ingenomen door verschillende woningen, tuinzone en randinfrastructuur. In het kader van de geplande werken wordt de aanwezige bebouwing en verharding gesloopt. Enkele bomen dienen behouden te blijven. Na de sloopwerken wordt centraal een nieuw politiekantoor gebouwd met bijhorende verharding.

De traditionele landschappenkaart situeert het projectgebied op de overgang van de zandstreek en zandleemstreek. Hille is gelegen op de noordelijke rand van het Tielts plateau. Een 300-tal meter ten westen van het onderzoeksgebied loopt een aftakking van de Jobeek, een 700-tal meter ten oosten stroomt de Kloosterbeek. De Quartairgeologische kaart geeft een profielopbouw weer van eolische afzettingen van het laat-Pleistoceen tot vroeg-Holoceen die rusten op de Tertiaire sokkel. De bodemkaart geeft ter hoogte van het onderzoeksgebied geen informatie weer. Het sediment bestaat zeer waarschijnlijk uit relatief droog lemig zand of lichte zandleem. De locatie, op hoger gelegen terrein, nabij de gradiëntzone langs enkele kleinere beekvalleien moet voor zowel jager-verzamelaars als vroege landbouwers gunstig geweest zijn.

Hille heeft zich ontwikkeld aan het kruispunt van de huidige N50 en de Heulstraat/Wingenesteenweg. De cartografische bronnen weerspiegelen een landelijke omgeving waar nog relatief veel bos aanwezig is. Op de Ferrariskaart is de omgeving van het onderzoeksgebied in gebruik als grasland. Het verloop van de huidige steenweg is reeds te herkennen. Langs de weg zijn verschillende gebouwen weergegeven. Binnen de grenzen van het projectgebied is geen bebouwing afgebeeld. Dit is ook het geval op 19^e-eeuws kaartmateriaal.

De gekende archeologische waarden in de omgeving zijn eerder schaars. Hetgeen vermoedelijk een reflectie is van een beperkte mate aan archeologisch onderzoek en niet zozeer een menselijke afwezigheid in het verleden. De indicatoren die zijn opgenomen in de CAI betreffen enerzijds cartografische indicatoren van laatmiddeleeuwse omwalde hoeves en ander infrastructuur en anderzijds waarnemingen bij luchtfotografische prospectie. Tijdens deze prospectie zijn verschillende cirkelvormige structuren waargenomen die doorgaans geïnterpreteerd worden als grafmonumenten uit het finaal neolithicum en vroege tot midden bronstijd. Recentere luchtfotografisch onderzoek heeft ook enkele structuren aan het licht gebracht die de aanwezigheid van een enclosure of nederzetting doen vermoeden evenals lineaire elementen die in verband gebracht kunnen worden met de Eerste Wereldoorlog.

Hoewel de gekende archeologische sites in de omgeving eerder beperkt zijn dient, louter op basis van het landschappelijke kader, wel rekening gehouden te worden met de mogelijke aanwezigheid van archeologisch erfgoed ter hoogte van het onderzoeksgebied. Vooralsnog is geen informatie aan het licht gekomen waardoor aangenomen kan worden dat het terrein vrij is van erfgoed. De verwachting bestaat uit zowel artefactenconcentraties als resten van bewoning, begraving of andere activiteiten in de vorm van bodemsporen. In de eerste plaats dient een landschappelijk bodemonderzoek na de sloopwerken de bodemopbouw, bewaringscondities en verstoringsgraad te evalueren. Mogelijk heeft de realisatie van de huidige bebouwing het bodemarchief dermate verstoord en gefragmenteerd waardoor bijkomende onderzoeksdata niet langer kunnen leiden tot wezenlijke kenniswinst. Mocht daarentegen blijken dat bodemhorizonten die indicatief kunnen zijn voor betere bewaringsomstandigheden m.b.t. artefactenconcentraties aanwezig zijn, dan dienen deze bemonsterd te worden in een verkennend grid. In het geval van een positieve staalname dient dit onderzoek aangevuld te worden met waarderende archeologische boringen en/of testputten. Met betrekking tot erfgoed

bestaand uit bodemsporen is een proefsleuvenonderzoek de meest geschikte methode indien dit nog kan leiden tot kenniswinst.

2 Bibliografie

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2020: *Zwevezele* [online],
<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/themas/15031> (geraadpleegd op 24 april 2020).

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2020: *Hille* [online],
<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/themas/15044> (geraadpleegd op 24 april 2020).

AGIV

De Moor G., Lootens M., Van de Velde D. & Meert L. 1997. *Toelichting bij de Quartairgeologische Kaart.*, Brussel: Vlaamse overheid Dienst Natuurlijke Rijkdommen.

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt

OVAM geoloket

Van Ranst, E. & Sys, C. 2000. Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen. Universiteit Gent.

